

בין גלים

בטאון חיילי חיל-הים

אייר תשל"ד אפריל 1974

"בין-גלים" בטאון חיל-הים * בהוצאת מפקדת חיל הים -
מחלקת כח אדם * עריכה גראפית: שרון * פנימי * כתובת
המערכת: ד"צ 2652, צה"ל.

פקודת יום
ליום העצמאות תשל"ד
מ ט ע ם
אלוף בנימין תלם
מפקד חיל הים

מפקדים, חיילים בסדיר ומילואים ועובדים אזרחיים!

בפקודת היום ליום העצמאות בשנה שעברה ציינתי ששנת ה - 25 הינה ראשונה לסגירת הפער בין משימות החיל מחר וסדר הכוחות מאידך ואכן, עם סיום שנה זו הוכחנו הלכה למעשה שאכן נסגר הפער, עמדנו במבחן מלחמת "יום הכיפורים" שבאה עלינו במפתיע וכבר בלילה הראשון מצאנו עצמנו בקרב ימי בו הועמדה למבחן והוכחה חד משמעית תפישת הלחימה ומערכות הנשק אותם פתחנו בנינו וטפחנו מזה זמן רב.

במלחמת "יום הכיפורים" באו לידי ביטוי לא רק מערכות מתוחכמות ותפישות חדישות, הופעלו כלי לחימה פשוטים יחסית כמו דבורים בהם רוח הלחימה התעוזה והתושיה הפכו לשם דבר. בשטח לחימת הקומנדו הובאו לידי ביטוי מסורת ארוכה של הקרבה, מסירות, יכולת תושיה ואומץ לב - תכונות שבאו לידי ביטוי בפעולות רבות הן בים התיכון והן בים סוף.

היום, ביום עצמאותינו ה - 26, מצווים אנו להמשיך ולהשקיע מאמצים בפיתוח יכולתנו המבצעית תוך שמירת רמת כוננות גבוהה.

בנימין תלם, אלוף
מפקד חיל הים

ל ניסן תשל"ד
22 אפריל 74

מיטו במחלקת ציוד ומתחלת ביה

נתרחב המעגל אל ענף מקצועי, הגיע לבקרה ולמחלקת הציוד ונסגר על ידי הגורם המבצעי שעליו הוטלה הדאגה לביצוע המשימה המבצעית כולה.

לכאורה נראה המעגל כשירטוט פשוט תכלית הפשטות, אך אין הדברים פשוטים כלל וכלל. גורמי הבקרה חייבים להיות ערים תמיד לכל בעיה המתעוררת. כל תקלה באחד מכלי השייט דורשת טיפול מיידי. היא מועברת מייד לגורם המקצועי המתאים לטיפול על פי אופי התקלה. כדוגמה במלחמה, וגם לא במלחמה, בבקרה מתנהל מעקב שוטף אחר מצב התחמושת בכלים. דואגים לחימוש המיידי במידה ויש מחסור. אך, לא למצב הכלים בלבד דואגת המחלקה. מוטלת עליה גם הדאגה לבגדים לשמיכות ולמזון של החיילים. ואם לסכם... מטיל עד זוג גרביים וכיכר לחם, הדאגה על מחלקת הציוד. פעולה ומבצע בימי המלחמה נמדדו על פי תוצאותיהם. אולם לכל קרב יש אספקט נוסף והוא האנשים שמאחורי הספינות. הוא המערך הלוגיסטי העומד מאחורי הכלים והלוחמים. בימי המלחמה זכה חיל הים למערכת לוגיסטית שפעלה כמעט ללא תקלות. לא היה מקרה שגרם לעיכוב מבצע מפאת מחסור בחלקי חילוף, נשק או כל ציוד אחר. בין התקלות שאירעו לא היתה אחת שלא נמצא לה פתרון טכני. התקנות נעשו בשלמות תוך כדי לחימה ממש. למשל, היו תקלות שנבעו מהפעלה רצופה של הכלים והן תוקנו במהירות ממש מפתיעה. תיקונים שבימים רגילים היו מתבצעים תוך ימים רבים, בוצעו תוך שעות ספורות. כמקרה קונקרטי שידגים את הדברים שנאמרו לעיל, יש להזכיר את הסטיל שבעיצומה של המלחמה קרתה לו תקלה. כאשר הובא הסטיל למספנה נראה היה במבט ראשון שהכלי סיים את השתתפותו במלחמה, ולא ניתן בזמן סביר להחזירו לפעילות. והנה נתארגנו ונתגייסו כל הכוחות במספנה, מסרו את כל נשמתם ועבדו באופן יוצא מן הכלל. הכלי תוקן תוך זמן קצר ושב להצטרף אל הספינות הלוחמות. בין ההתקנות הרבות שהותקנו על כלי שיט בימי המלחמה, היו התקנות מסובכות של מערכות נשק על כלי שיט מסוגים שונים. התקנות אלו היו ממש בגדר דמיון שנהפך למציאות. היתה זאת פעולה כלתי רגילה שודאי עוד יסופר בה בעתיד.

כאן ניתן לספר קוריוז נחמד. באחד המקומות ליד החוף בצפון הקמנו לפני המלחמה תחנת מכ"ם. באותו המקום קם לנו "אויב ומתחרה", הוא הוועד למען החייל. הם התחילו לבנות שם

רבות סופר לקוראינו על אנשי הספינות ומבצעייהם במערכות חיל הים. ברשימה זו יסופר על האנשים שמאחורי הספינות. התהלכנו בין הענפים המרובים של מחלקת ציוד, כיתתנו רגלינו בפרוזדורים בין ראש ענף לראש ענף ונתמלאנו מידע מעניין ורבגוני. שמענו דברים רבים מעניינים ומורכבים שעוררו התפעלותנו. למדנו רבות וביקשנו לשלם שכר לימוד ברשימה מעניינת. אך לצערנו קיימות הגבלות שהצדק עימהן. אם יש איפוא דברים שיפים לסיפור ואנו חייבים להעלימם מכם, הסליחה עם אלה שטרחו וסיפרו והרחיבו דעת והסליחה גם עם הקוראים שאולי לא יבואו לגמרי על סיפוקם.

הדברים שסופרו לנו החזירו אותנו בבת אחת לימי המלחמה כשמחלקת הציוד היתה דומה לכוורת, ומבצעים בוצעו במהירות הטיל. כיצד פעלה המכונה המורכבת ששמה מחלקת ציוד בימי המלחמה? כיצד התארגנו ענפיה והיחידות המתואמות על-ידה האחראים על כל הבעיות הלוגיסטיות של החיל, החל מהכשרת כלי השייט לפעילות מבצעית וכלה באספקת גרביים ולבנים לחיילים? לב המחלקה בימי המלחמה היה מטה החירום של המחלקה והוא "בקרת מחלקת ציוד" על המטה הוטל לקשר בין הגורמים המבצעיים השונים של החיל ובין הענפים השונים של המחלקה. בקשה להתקנת ציוד שהגיע למטה החירום הועברה מחדר הבקרה לענפים שונים, כל ענף לפי מקצוע אשר הבקשה היתה בתחום טיפולו.

הענף המקצועי המסויים שוב ביצע את התיאום עם גורמי האחזקה השונים, להם נזקקים לביצוע המשימה. העברת הפקודה לגורם אחזקה פתחה את המירוץ עם הזמן שהזכייה בו קבעה את ההצלחה בביצוע המשימה כולה. הענף המסויים, שלו נמסר הביצוע נכנס ל"כוננות גבוהה". כל ענף בתחומו עבד בקצב מסחרר. היו אנשים ביחידות התחזוקה שעבדו 24 שעות ביממה ללא הפסקה והגיעו לשיאים בלתי משוערים בביצועים השונים. נקווה ויבוא יום וינתן לנו לדבר בהרחבה על מיבצעים מסויימים שנראו דימיוניים ממש כשתוכננו ובוצעו בהצלחה רבה. וכיצד התארגן הענף בימי המלחמה?

ענף מקצועי במחלקת הציוד, עליו הוטלה האחריות לביצוע משימה מסויימת, היה מנהל מעקב על הביצוע עד לסיומה של המשימה כולה. עם סיום הביצוע הועברה הודעה לחדר הבקרה שהמשימה אכן נתבצעה ובכך נסגר המעגל. מעל שהוא נפתח ביחידת אחזקה מסויימת שקיבלה את ההוראה, ממנה והלאה

בתקופה שלפני המלחמה טיפל הענף ברכישה ובקליטה של כלי שייט חדשים. ביקורת מתמדה נערכה על הציוד. צוותי תחזוקה אומנו היטב. בין המומחים לסוגיהם, יש מספר לא מבוטל של מהנדסים. אין איפוא תימה בכך שבימי המלחמה תפסו מייד מקומם ביחידות הלוחמות. מומחים, כל אחד בתחומו שלו, עסקו בתיכון, בהכנת כלי שייט, והיו שותפים למבצעים בלתי רגילים. לדוגמה: בין האמצעים שבטיפול הענף היו אמצעים בלתי מאושרים לקליטה ביחידות, משום שלא עברו את שלבי הניסוי. אך, למרות גורם הזמן שדחק באנשי הענף, לא נמנעו שלבי הבדיקה. אדרבא, דווקא במלחמה דאגו לשמור על יישום אמצעים, תוך כדי הקפדה מירבית של כללי הבטיחות. ואכן, כל ימי המלחמה אומנם היו תקלות אבל לא היו אסונות.

עוד דוגמה המאפיינת את אופי העבודה של מחלקת ציוד במלחמה... לפני המלחמה הגיעו אלינו כלים חדשים. עד פרוץ המלחמה הם נעו במהירות מסויימת. בימי המלחמה הגבירו הספינות הללו את מהירותן עד למאקסימום מעבר לכל מהירות מותרת ונשארו כשירות כל ימי המלחמה. נסתבר שבאה על שכרה עבודת שיפוץ ושיכלול שאותה השקיעו בספינות תוך שנה. המערכות המשופצות השונות עמדו יפה במבחן. דרך אגב... המדחף האחרון שהותקן בהתאם לתיכון עצמי, הורכב על כלי השייט כשבועיים לפני המלחמה.

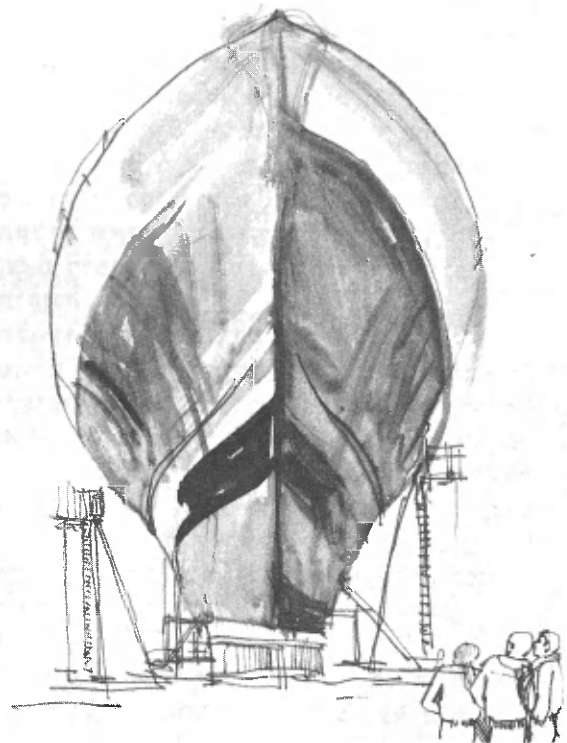
כמובן, שום כלי שייט לא יחזיק מעמד בים, אם לא יתוחזק בצורה הנכונה בבסיסו. התחזוקה הנכונה הקפדנית והמעולה שהעניקו הבסיסים לכלי השייט במספנותיהם, עשתה אותם כשירים למבצעים הקרביים ושמרה על הלוחם ועל הכלי גם יחד.

כל ימי המלחמה זרם הציוד ליחידות ללא הפסק וללא תקלה. החל מן היום הראשון של המלחמה עמדה היחידה לאכסנה ימית בלחץ כבד של הוצאת ציוד והעברתו ליחידות ולבסיסים. אנשי היחידה עבדו 24 שעות ביממה ברציפות. יחידת הבינוי דאגה למקומות איכסון מתאימים בשביל אנשי המילואים, שהגיעו אל היחידות. תוך כדי ימים של מלחמה זכו מתקנים שנפגעו לשיקום מהיר ואף לשיפוצים ולשיכלולים. הוקמה תשתית בינוי להתקנות שונות שהיו דרושות בימי המלחמה.

המלחמה העמידה לפני כל איש ואיש אתגרים בלתי רגילים ובלתי שיגרתיים. בשביל האנשים שמאחורי הספינות, שתפקידם לדאוג לאנשים בספינות לא היו קיימות המילים: "אי אפשר לבצע". כל משימה והיתה הבלתי אפשרית ביותר היתה מוכרחה להתבצע. לא חשוב באיזה

מחנה נופש לחיילים ושתלו ונטעו וגיננו גן עדן של ממש. הבנין שלנו שהיה בתחום גן עדן של הוועד למען החייל נהרס בשם היופי והחן, הקימו לנו בנין חדש וכבר ניתן היה להשיבנו אליו. חסרו רק עוד אי אלו התקנות. פנינו לקבלנים שונים שיבואו לעזרתנו. השיבו לנו שהתקנת התחנה בבנין החדש תארך לפחות שלושה חודשים. פרצה המלחמה והנה, תוך 48 שעות היתה התחנה מוכנה. אולי זו דוגמה יפה למה שניתן לעשות כשלחוצים בזמן וכשלא עובדים לפי נורמות מדודות, רגילות.

וכיצד שמרו בימי המלחמה של תקינות של כלי השייט? לענף במחלקת הציוד שמתפקידו לטפל בתחזוקה ובהפעלה של כלי השייט מבחינת תקינותם, יש מוטו: כלי שייט בחיל הים חייב גם בימי שלום להיות מוחקן לפעילות בלתי צפויה. כל המערכות המכניות על כלי השייט וכל המיתקנים חייבים להיות מוכנים לפעילות מלחמתית. אפילו האמצעים שבפיתוח צריכים להיות במצב שניתן יהיה ליישם אותם תוך זמן קצר. על הענף לדאוג, איפוא, לצוות מומחים מנוסים שיהיו מסוגלים להשתתף בתיכון מבצעים בדרג המטה ולהגיש עזרה ליחידה במידת הצורך. המוטו של הענף הצדיק את עצמו בימי המלחמה. המלחמה לא הפתיעה. לתיכונים הטרומיים נמצא בימי הלחמה יישום מידי. אנשי הענף פוזרו בין היחידות והיוו שם מוקד לתיכון, תיאום וסיוע, וזה הודות לידע המקצועי שרכשו להם במשך השנים.

כדי למסור אינפורמציה טרייה למטה חיל הים. אחד המבצעים הכבירים של המחלקה היתה העברת כלי שיט מזירה לזירה. מכוניות משא מסוג מסויים בלבד מתאימות למבצע ההעברה המסובך הזה ואותן המשאיות הן ברשותו של קבלן אחד ויחיד בארץ. אך לא די בכך. מכונית משא המובילה כלי שיט בכבישי הארץ חייבת ליווי משטרת, ואף בשוטרי התנועה לא די. חברת החשמל גם כן שייכת לעניין. חשמלאים מתלווים לשיירה לחתוך חוטי חשמל ולחבר חוטי חשמל. על אף כל הקשיים בוצע מבצע העברת כלי שיט בהצלחה רבה. כדי לשמוע על לקחי המלחמה ראינו את ראש ענף מחלקת ציוד. להלן מובאים דבריו. – מלחמה קשה עברה על עם ישראל. היא היתה לנו כמחלקה בעלת ענפים רבים בחיל הים, מבחן קשה. הלקחים שהפקנו אנחנו מן המלחמה מרובים. בניתוח לקחי המלחמה אוכל לדבר רק על הקלחים האירגוניים. הלקחים המבצעיים – טכניים נמצאים עדיין בשלבי איסוף, ניתוח ועיבוד. זמן רב יעבור עד שיינתן לסכמם ולפרסמם.

כשפרצה המלחמה במפתיע, היתה אחת הבעיות החמורות שלנו, גיוס מילואים מהיר ויעיל. אנשי המילואים של מחלקת הציוד הם לרוב בעלי מקצוע מצויינים. אך, על חיל הים עברו בשנים האחרונות תמורות רבות. החיל התפתח מאוד מבחינה טכנולוגית. אנשי המילואים שלנו לא היו מעודכנים דיים בכל השינויים שחלו, והם לא שלטו היטב בחומר המצוי כיום בחיל הים, למרות שהם בעלי מקצוע טובים מאוד. הם פשוט לא הכירו לעומק את הציוד החדש שמוחקן כיום על הכלים שלנו. ואכן, אחד הלקחים החשובים שלנו מן המלחמה הזאת הוא הסבה מקצועית מהירה לאנשי המילואים שלנו, כדי לאמן אותם לקראת הבאות. כבר התחלנו לארגן השתלמויות, ומקווה אני שנעשה עוד רבות באימון המילואים. ובאם חלילה תפרוץ מלחמה חדשה יעמוד לרשותנו כוח אדם מאומן ומעודכן, שרמתו המקצועית תהיה מותאמת לציוד החדש והמורכב שלנו. תחום צריך היה לפעול. פעילות אנשי מחלקת הציוד הורגשה בימי המלחמה בכל החומים. מפקדי ענפים שונים שותפו בנוהלים ובתיכנון ביצועים. בכל ימי המלחמה לא היה מקרה אחד שבגלל חוסר ציוד חלפים לא פעלה מערכת נשק כלשהי.

נתקיים מעקב שיטתי אחרי מצבם של מערכות הנשק, תקלות בהן, הטילים, מערכות הטופדו וכשרות התותחים. בבקרה של מחלקת הציוד הותקן לוח בקרה שעליו נרשמו השמות של כל כלי השיט. כל 4 שעות היו מעדכנים את הלוח

אם דיברתי על גיוס אזרחים לשירות פעיל, רצוני להרחיב את הדיבור על הסקטור האזרחי בכללותו, היכול היה להיות לנו לעזר רב אילו תיכננו זאת מראש. סבורני שעד המלחמה לא פעלנו מספיק כדי לשפר ולנצל את הפוטנציאל האזרחי והתעשייתי של המדינה ולהכשירו לפעילות בשעת חירום. אנחנו אומנם נעזרנו רבות בימי המלחמה במספנות ישראל ומפעלי אלקטרוניקה שונים בארץ, אבל דווקא את העזרה המאולתרת הזאת חייבים למסד, כלומר... בימי המלחמה חייבים המפעלים הללו לפעול תחת פיקודו של חיל הים. ולא די במפעלים, אלא גם אנשי המפתח המנהלים את המפעלים הללו חייבים להיות אנשי מילואים שלנו. את כל המערכת האזרחית על מפעליה ואנשיה יש איפוא לשלב כתחזוקה של חיל הים. נושא שיש ברצוני להדגישו הוא הניידות של מערך התחזוקה. בימי המלחמה שעברה עלינו, היה צורך להקים בסיסים במהירות הבזק. הללו היו בסיסים קדמיים ארעיים, למשל, בזירה הדרומית. לא פעם קרה שצריך היה להביא כלי הזקוק שיפוץ ותיקון לבסיס האם, דבר שהיה כרוך במאמצים רבים ובאיבוד זמן יקר. נוכחנו איפוא לדעת שיעיל יותר לתקן את הכלים במקום ולבנות לצורך זה מתקני תחזוקה ניידים, שיגיעו אל כלי השיט באשר הם שם. לקח חשוב נוסף הפקנו בנושא מלאי חרום ביחידות החיל. בימי המלחמה היתה תובלת הציוד קשה מאוד ושוב נאלצנו להיעזר באמצעים לא שלנו, אמצעים שבסופו של עניין לא היתה לנו שליטה עליהם. ולהשיג שליטה זו היא אחת ממטרותינו העיקריות.

ולסיכום: יכול אני לומר בלב שלם, המערכת הלוגיסטית בחיל הים פעלה בימי המלחמה טוב מאוד. לא זכור לי מקרה בו עוכב מבצע ממחסור בחלקי חילוף או כל ציוד אחר. מכל התקלות שאירעו לא היתה אפילו תקלה אחת יוצאת דופן, שלא נמצא לה פתרון טכני לתיקונה. במלחמת יום הכיפורים היו מבצעים בלתי צפויים, שתבעו מהמחלקה ומכל המערכת הלוגיסטית התקנות והרכבות של מערכות מסובכות. הדבר הזה נתבצע בשלמות תוך כדי לחימה. ואם דיברתי על תקלות שאירעו לנו, כוונתי לתקלות שבעיקר נבעו מהפעלה רצופה של ציוד. אך לכל תקלה נמצא פתרון והיא חוקנה במהירות מפתיעה. תיקונים והתקנות שבימים רגילים היו עורכים ימים ושבועות ערכו שעות.

ועוד לקח שהפקנו והוא אולי לקח הלקחים: בימי המלחמה החמורים שחלפו עלינו לא הכזיבו אותנו לא האנשים ולא הציוד.

בין חרות (פסח)

לחרות (עצמות)

וכאן התגלה במלא הזקפו הטראגי גורלו של היהודי - גורל שרדף אחריו עוד אלפי שנים לאחר מכן. טרם התנער העם מהמצרי הנוגש, וכבר נפגש הוא עם המצרי הלוחם. ואך יצא מאויב זה, וכבר עמד להילחם על נפשו מפני העמלקי.

וכך ארבעים שנה.

ועתה, לצורך ההקבלה, הבה נסקור בקצרה את ההתרחשויות שהביאו לחרות השניה, לחג העצמות.

מאז חורבן הבית השני ועד לכינון מדינת ישראל נאנק העם היהודי תחת עול הגלות, על גלגוליה השונים. והשיא השואה האיומה שניחתה עליו ע"י המשעבד הגרמני. וכבימי הפסח, כן בימי השואה. עבודת פרך, ויסורים תחת עינו הפקוחה של הקלגס הגרמני, השמדה וכליון ודכוי כל עצמות ועצמיות. וכאז, כן עתה, באה הגאולה. תנועת הציונות החלה להניב פירותיה. העם יצא ממכלאותיו ומצרותיו. שרידי עם ישראל שבו אל כיתם - אל מדינת ישראל.

גם כאן המתין לו האויב הנצחי. זה המלווה אותו כבר אלפי שנים. גם הפעם היה זה המצרי. אלא שהפעם הוא נקרא ערבי, ולא לבדו היה. יחד עמו היו כל מדינות ערב. גם כאן נלחם העם על חייו. אולם זו הפעם היתה מלחמה שונה. הפעם היה בן-חורין. עם חופשי, שהתפתחתו וחשיבתו נעשית לפי רצונו שלו. מלחמתו נועדה לקיים את חירותו ולא ליצור אותה. ומלחמה זו לקיום חרותו עדיין נמשכת. זהו גורלו של העם היהודי. לכך ייחל כל שגות חייו וזהו עתידו הלאומי. לשאוף לחרות, להילחם עליה, ולהחזיק בה.

פחות מתודש ימים מפריד בין חג הפסח לחג העצמות, בהפרש של 3200 שנה. קרוב ורחוק. בחודש לועזי אחד (אפריל) חגגנו השנה את שניהם. ביום עצמות זה נזכור גם את החג הקודם, את המשתמע מהקשר ביניהם, את חשיבות החרות לעם ישראל.

שני חגים נתרפקו זה עתה על כתלנו. ראשון שבהם - חג הפסח, חג שחרור בני ישראל משעבוד מצרים. ומשנהו - חג העצמות, חג כינון מדינת ישראל ושחרור עם ישראל משעבודה של הגלות.

מפליא עד כמה דומים הם שני המועדים הללו. ואולי לא כל-כך תמוה הדבר. התבוננות, ולו גם שטחית, על פני ההסטוריה של העם היהודי תראה בעליל את החוט המקשר את גורל היהודי מדור למשנהו, כשהמפריד ביניהם היא התקווה לעצמות, לגאולה, לחיים טובים יותר.

מאז יציאת מצרים, 1220 שנה לפני הספירה, ייחל עם ישראל לשחרור מעול הגויים, לכינון חיים עצמאיים ושלוים. פעמיים הוא זכה לכך. בימי הבית הראשון ובימי הבית השני, בימי השופטים ובימי שלמה ודוד. את הפעם השלישית אנו חוגגים בימים אלו. חג העצמות. הכתרנו את המאמר במילה הנכבדה "חרות". מהי, בעצם, חרות? מתי נקרא עם "בין-חורין"? מצאנו בכתבי משה הס, מהוגי המחשבה הלאומית החדשה: "חפשי במוכן הטבעי הוא כל יצור המסוגל לחיות ולהתפתח בלי מעצור מן החוץ, לפי ייעודו העצמי, לפי תעודתו הפנימית או לפי טבעו".

אם נכליל הגדרה זו, המתייחסת לפרט, על העם כולו, נוכל לקבוע כי עם שיצא לחרות משמעו, עם שניתן לו לחיות את חייו, להתפתח וליצור, כפי הבנתו הוא לפי אופיו העממי. ועתה, הבה נתבונן, כיצד וכאיזו מידה חי העם היהודי חי-חורין, לאור ההגדרה הנ"ל.

לפני כ-3500 שנה נאנק עם ישראל תחת עול המצרים. עבד בפרך, התייסר תחת עינו הפקוחה של הנוגש, אולץ להמית את בנו ודיכא בקרבו כל חשיבה עצמית.

ואז באה הגאולה. ניצני החרות החלו לבלבל. שניים מבני העם המשועבד הרימו ראש. משה ואהרן. והעם החל לחוש את טעם החרות. הנה יצאו ממצרים, בדרכם לארץ המובטחת - ישראל.

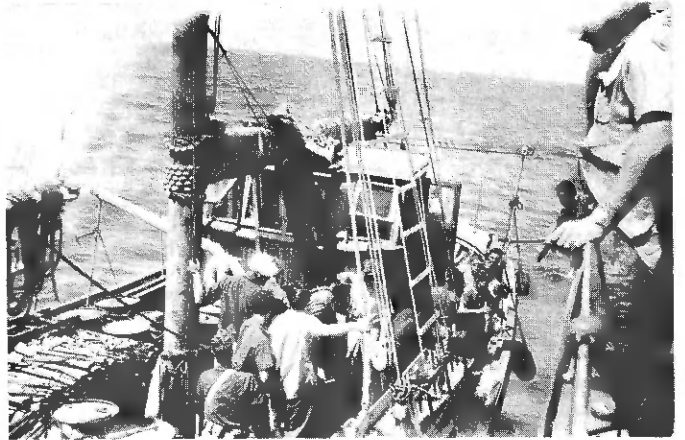
מאת: צביקה כתב"בין-גלים"

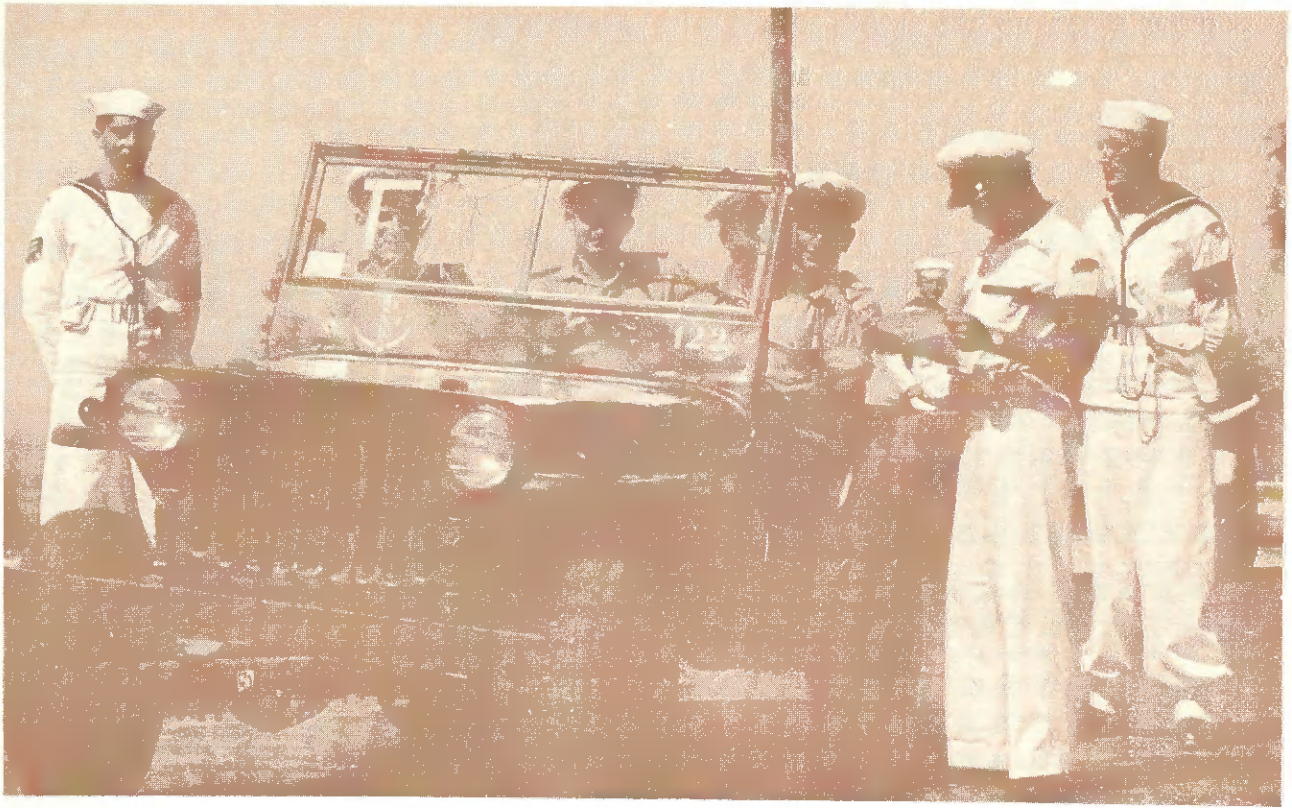
ניצוצות מזן העברת הפליטה

1956 1948 1969 1953 1959 1952 1966 1951

אוגוסט 1948: המשימה – סיוע חיל הים לכוחות היבשה... במבצע נועז משתלט הפלי"מ על אוניית הנשק האיטלקית "ארג'ירו" ומעביר 8,000 רובים, שנועדו לערבים, לרשות כוחות צה"ל.

מרץ 1951: שתי ספינות יצאו לדרך... שתיים מאוניות חיל הים חוצות לראשונה את האוקיינוס האטלנטי, מבקרות בארה"ב, ומתקבלות בשוכן בכבוד מלכים.

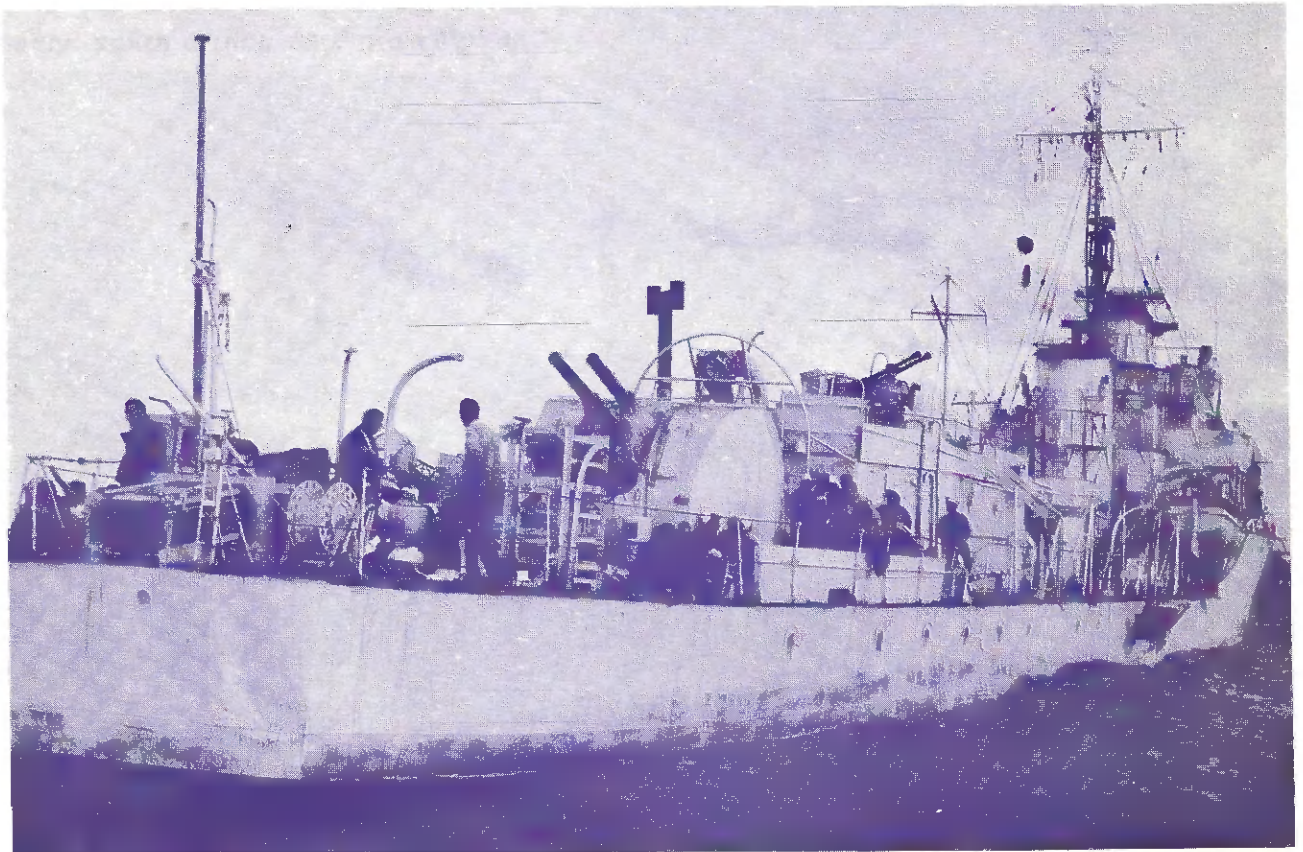
1952: מבצע "מלביש" ומשמעת נסיעה ברכב..
משטרה צבאית מיוחדת לחיל הים בפעולתה.

אוגוסט 1953: רעידת אדמה! איי הים היווני
נפגעים מרעידת אדמה קטלנית. אוניות החיל
חשות ומגיעות ראשונות לאיים, וזוכות להערכה
רבה על פעולות ההצלה שהן מבצעות.

1955: כבר היו דברים מעולם...
 הפריגטה אח"י "משגב" חוצה את
 קו המשווה. נפטון ועוזריו בטקס
 השבעה מסורתית.

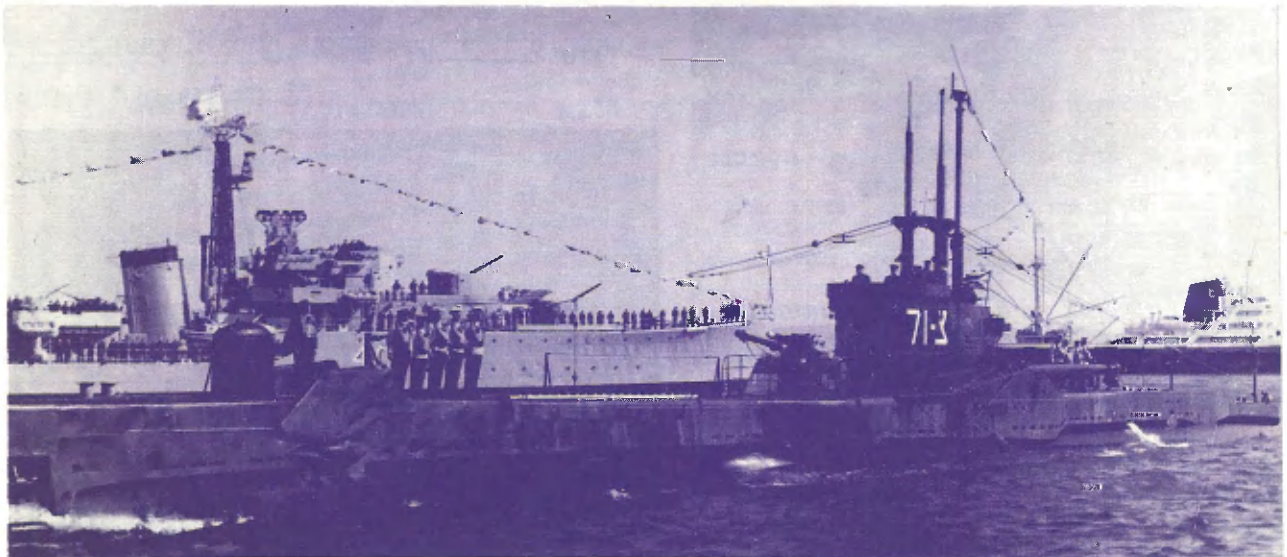

אוקטובר 1956: רכש בדרך מקורית ביותר... המשחתת המצרית "איברהים אל-אוואל" נכנעת
 למשחתות חיל הים, נגררת לחיפה ומצטרפת אל אוניות החיל.

אוקטובר 1956: ושוב - סיוע לכוחות היבשה... נחתות חיל הים מנחיתות טנקים וציוד לאורך חופי מפרץ אילת, ומסייעות לחטיבת שריון בכיבוש שארם-א-שייך.

1959: עידן חדש בחיל הים, צוללת ראשונה אחרי אלפיים שנה... הצוללת "תנין" מגיעה בפעם הראשונה לנמל חיפה.

1966: אבטחת הריבונות בים... בים כנרת.

1967: על הגשר שבין שתי הזירות... הורדת נחתות בדרך היבשה מים התיכון לזירת ים סוף.

דצמבר 1969: מצרפת באהבה... "ספינות שרבורג" מגיעות לחיפה.

כיצד הנפתי את דגל חיל הים בעדבייה.

אהוד מספינת ה"דבורים".

המשכנו דרכנו לכיוון נמל עדבייה. במבואות הנמל פגשנו בטנקים של השריון המנהלים קרבות על הנמל. קשה היתה ההבחנה בין שלנו לבין שלהם. אנחנו היינו מוכנים לכל מיפגש, עם השריונים שלנו ושל המצרים. אך נתעורר בנו חשש מוצדק למדי, פן לא ידע השריון שלנו עם מי הוא עומד להיפגש וירביץ בנו. ממש עם כניסתנו לנמל קיבלנו שדר ממפקד חיל הים: המפקד איחל לנו הצלחה במבצע עדבייה, מבצע שיעשה היסטוריה. היינו בהחלט מודעים לכך והמורל שלנו היה גבוה. איך אמרנו בימים ההם: גבוה בשני ס"מ מן הירח...

הנמל שנכנסנו אליו היה מקום שכוח-אל, מקום שהשממה שלטה בו. שממה זו היתה היחידה שהקבילה פנינו. מצאנו בנמל שתי סירות ברטראם שלמות וסט"ר. כמו כן פגשנו בשתי אניות סוחר עזובות, שעגנו שם כמו אוניות רפאים, אחת מהן ספינה תימנית, ואילו השנייה - סעודית.

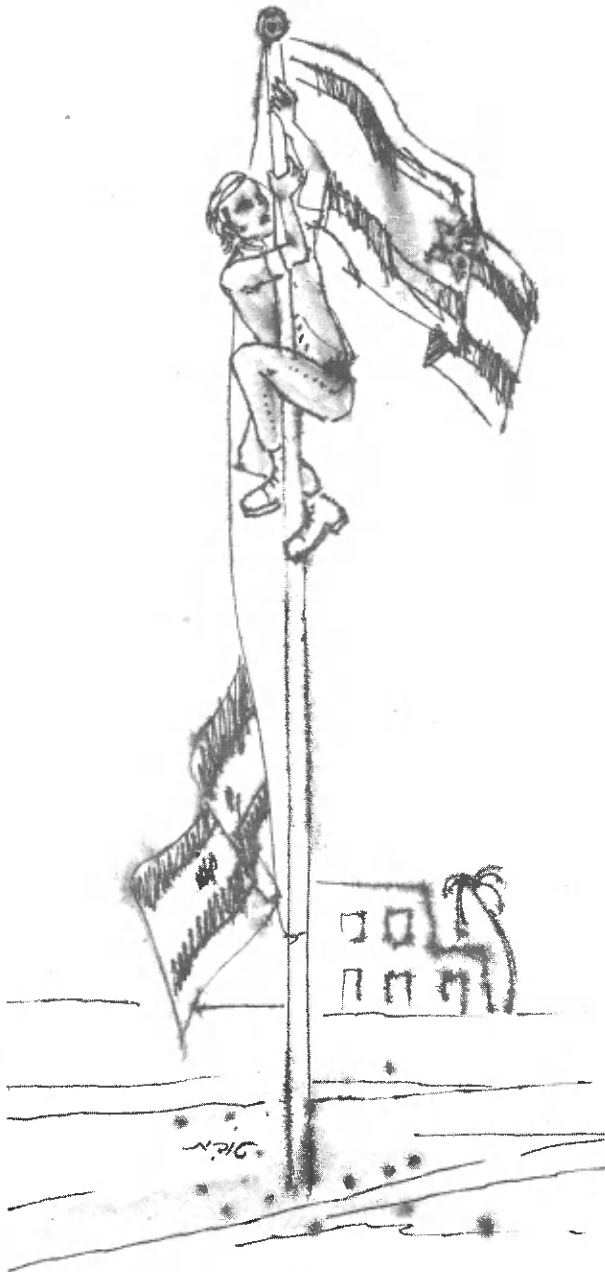
לאחר שהתקשרנו למזה ניגש אלינו טנק ומפקדו ביקש מאיתנו לעזוב את עדבייה, משום שהם עומדים לטהר את הנמל. איכזבנו את הבחור. פשוט לא שמענו לבקשתו. אך גם לא היה נעים לבקש ממנו שיילך הוא לדרכו וישאיר את העבודה לנו. התקשרנו לרציף. המחשבה הראשונה שעלתה במוחי ממש ללא משים היתה: "הנה מצאנו את הנמל הנכון במפרץ סואץ, הנמל שחיל הים זקוק לו". קשה היה לתפוס, שנמל שכזה שהיה מאויש בכוח מצרי ימי חזק

גובהו של תורן בן שנים-עשר מטר הולך ומגביה שחקים, כשבכל מטר הנך אוחז במחשבה אחרת. התורן מוצב בנמל עדבייה, והלילה הוא הלילה בטרם נכנסה לתקופה הפסקת האש. בלילה ההוא סיירנו באזור ראס סודר לגלות כלי שייט מצריים עוינים, שאמורים היו להימלט מנמל עדבייה דרומה. כלי שייט של האויב לא נזדמנו לנו. אך כתמורה לכך הבחנו בקרבות שריון ישראלי הדוהר לעבר נמל עדבייה. זה היה מחזה נורא הוד. הטנקים שועטים והלילה מואר במדורות אש מרקיעות.

והנה כבר עולה השחר. היבשה צצה מתוך החשיכה והיא כולה בוערת. ים ואש חברו יחדיו. אנחנו מקבלים הוראה לדהור צפונה בספינותינו לעבר נמל עדבייה, לשוט לשם במלוא המהירות. החלה תחרות בין ספינות לטנקים, ובין ספינה לספינה. כל ספינה מתאמצת להקדים את חברתה. כל ספינה מבקשת לעצמה את הזכות ההיסטורית להגיע ראשונה לנמל עדבייה.

כבר עלה הבוקר בכל כוחו, ומוצא אותנו במרחק של חמישה מילין מנמל עדבייה. התנגדות מצד המצרים לא היתה. כבר התקרבו לטווח ראייה והבחנו בסט"ר מצרי. ודרך אגב, מי שמבקש לראותו היום ימצא אותו בחיפה, במוזיאון הימי, אך אז בבוקר ההוא, התכוננו להילחם בו, ולא ניתן לנו. כשהתקרבו באין מפריע אל הסט"ר ראינו אותו יושב בחלקו על שרטון ומפקד הסט"ר וחיילי הצי המצרי שרועים על הסיפון.

מטר, ועוד מחשבה ועוד מחשבה, ותחושה של סחרחורת ותחושת החלטה איתנה. הדגל יעלה!

כל כך, נפל לידינו ללא בעיות מיוחדות. ושוב עלה בדעתי, שעל חיל הים הישראלי לקבוע כאן את עובדת הנוכחות בעדבייה. דרך אחת ויחידה קיימת לקבוע עובדה זו – דגל! חשבתי ועשיתי. דחף חזק האיץ בי. לקחתי דגל שהיה בספינתי, נטלתי עמי את העוזי, ירדתי לחוף ורצתי בשטח, כשאני מביט לצדדים. חושש מכוח מצרי שטרם טוהר. מיד ספגתי "מקלחת" של נזיפות וצעקות מקציני השריון, והם אפילו ציוו עלי לעלות על טנק משום שיש סכנה לחיי היקרים. הצלחתי לשכנעם. רצתי לכיוון התורן, שעדיין היה מתנופף עליו ברוח הדגל המצרי. התורן התנוסט מעל מבנה דו-קומתי אשר שימש מפקדה למצרים. בדרך אל התורן היה עלי לעבור בין חדרי הבנין. כאן וכאן היה מוטל עלי לטהר חדר. עשיתי את אשר מוטל היה עלי לעשות. מטרה אחת היתה לפני – להגיע אל התורן. התורן התרומם לגובה של כ-12 מטר. אני עמדתי למטה ועיני טיפסו מעלה מעלה ומחשבתי מטפסת עם עיני: "כיצד אני מטפס על התורן עם הנשק ועם הדגל?" ומה עשיתי? עשיתי מה שיכולתי לעשות. את העוזי תליתי עלי, את הדגל תקעתי בין שיני. וכשכבר התחלתי בטיפוס, שוב לא הרפיתי ממנו. טיפסתי ועליתי והתקדמתי. כמו... כמו צב כמובן. עוד מטר ועוד מטר – התורן התנדנד, והנידנוד הזה נידנד לי לא מעט על הנשמה. המשכתי והמשכתי ונעצרתי מצעקתו של קצין שריון. הוא למטה ואני במרומים וצעקתו באוזני: – רד למטה, מייד! לא השבתי לו בדברים, אבל השבתי לו ברגלי ובידי. שפוט הוספתי לטפס מעלה מעלה כשאני אחוז דיבוק-מחשבה, אחת ויחידה: "כאן יעלה דגל ודווקא דגל חיל הים". עוד מטר ועוד

הדגל יעלה!

הגעתי אל ראש התורן. סוף סוף! הורדתי את הדגל המצרי. הוא עתה בביתי. מגיע לי. הנפתי את דגל חיל הים הישראלי על התורן. דגל ראשון שהונף בנמל עדבייה. חשתי עצמי כמו אחרי מבצע חשוב שהצליח. ירדתי מן התורן כאחד שניצל מסכנות רבות. אני אומר לכם, הייתי גאה על עצמי. לפרקים זו הרגשה טובה, אם לא מגזימים כמובן. אולי ביום ההוא קצת הגזמתי בגאוותי. על כל פנים נתקפתי באיזה מרץ מוזר, מרץ כמו קדחת שבערה בי. התרוצצתי בנמל למצוא מיסמכים העלולים להיות מועילים לחיל הים. וכן הגעתי לבונקר תת-קרקעי ששימש את המצרים כפי הנראה כמפקדה, ומראהו היה כמערה חשוכה שבלעה אותי. האמינו לי, שהביקור בו לא היה נעים ביותר. אך קדחת החיפושים האיצה בי להמשיך הלאה לאורך הבונקר, והנה מיפגש חדש. אל"מ מצרי מברך אותי לבואי... אני אומר לכם כבר ברגעים הראשונים ממש התידדנו, עד שהיה לי למורה דרך והוביל אותי הישר אל מטמון הניירות. "סודי ביותר" כמובן. להפתעתי מצאתי שם חומר ומיסמכים ישראליים, שנלקחו ממוצב שלנו, כנראה מוצב המזח. כ-4 שעות הסתובבתי בבונקר בחברת "ידידי החדש" ואספתי בעזרתו מיסמכים חשובים למדי. האל"מ שלי ועבדכם הנאמן, ניהלנו שיחה ערה בשפה האנגלית. שמחתי לשמוע מפיו את הערכתו העמוקה לחיל הים הישראלי. בסופו של דבר, לא היתה לפני ברירה אלא לכסות את עיניו היפות של מארחי האדיב במטפחת ולהובילו לספינה כאורח שלנו, אורח שעניו סומות. אפילו במצב בלתי נוח זה הוכיח האל"מ שלי את עצמו כאיש צבא של ממש. אך דרכה רגלו על סיפון ספינתנו הצדיע

לנו ושאל האם אנו משיבים לו הצדעה. כמובן שלא פיגרנו אחריו וכולנו הצדענו לאל"מ קשור-העיניים. לאחר ההצדעה הורדנו אותו לבטן הספינה וכיבדנו אותו בספל קפה מרענן. אני עדיין לא נרגעתי. שבת לנמל והנה באחד מעשרות הבונקרים שחלפנו על פניהם, הבחנו בדגל לבן שכמובן הונף לעברנו. נגשתי לשם כשהנשק דרוך בידי. עשיתי שימוש במעט המילים הערביות שידעתי, וקראתי למניף הדגל לצאת מן הבונקר. ציפיתי שיבוא אחד או שניים. אך, להפתעתי הרבה יצאו מן הבונקר 24 שבויים מצריים. לא היתה לפני ברירה אלא להעמידם בשורה כשידיהם מעלה. התאמצתי להסביר להם שינועו לצידי אך הם הסתדרו תמיד אחרי. אני הולך, הם הולכים, אני נעמד, הם נעמדים. באמת... אין זאת הרגשה נעימה לצעוד בראש שורת שבויים מצריים כשכולם מגבך. הרי לא היתה כל אפשרות לצעוד קדימה כשהראש מופנה לאחור. התרחקתי קצת מהם, אך הם כבר כל כך "חיבבו" אותי עד שרצו אחרי ושוב התקרבו אלי. אני אומר לכם, ממש חיפשו את קירבתי... אני התחלתי לרוץ ממש והשבויים שלי רצו עמי. נוכחתי שלא יועיל לי שום דבר, כאשר אלך אני, ילכו הם וכאשר אעשה אני יעשו הם... עצרתי איפוא מלכת חילקתי אותם קבוצות-קבוצות קטנות, ואז התחלתי להריץ קבוצה קבוצה. הבאתי את השבויים שלי למבלאה הכללית של השבויים, ורק אז התפנית לעצמי וחיל הים. ירד ערב של יום גדוש-מאורעות. עזבנו את הנמל. נעצתי את עיני במבט-פרידה אל הדגל המתנופף ברוח הערב הקלילה. אין מלים בפי לתאר, מה שהרגשתי באותו רגע, לנוכח הדגל הישראלי שהזדקר לו בגאווה בנמל עדבייה.

איליאה, ספינה שהשתיקה יפה לה

קשר. הגלים גבוהים. העוגן נקרע והספינה נסחפה עם הזרם לכיוון השרטונים. לא היתה לנו ברירה אלא לגלות תושיה מירבית. נדרכנו. לגופו של עניין - זו הרגשה לא רעה כשכל עצב דרוך וער וכל החושים פועלים ומגיבים. ואז בתוך הסערה הוכחנו באמת תושיה רבה. הרי האוניה אינה בנוייה לכך לנוע באופן עצמאי. היא מתוכננת לגרירה. בתוך הסערה הגלים והרוח והים הזועף הצלחנו להשתלט על האיליאה שלנו, לזרוק עוגן ממש ברגע האחרון והספינה נבלמה בעוד מועד. למרות זאת היו לנו כל הסיכויים שנוסיף להיסחף עם הזרם העז ובסופו של עניין נגיע אל השרטונים. באה לנו ישועה בדמות ספינת ליווי ובעזרתה הצלחנו להגיע למקום מבטחים. בעצם היינו מרוצים מן ההרפתקאה הזאת. ימים רבים חיינו חיי-שיגרה. טוב לצאת מן השיגרה ולהיסחף עם סערה. באוניה כמו בחיים עצמם. על כל פנים אחרי מקרה הסערה דיברנו פחות על חופשות ועל מועד השיחרור משירות המילואים. ועתה שבו הימים הרגילים. הספינה שלנו שטה על "מי-מנוחות". עוקבים אחרי כל הנעשה בים. לא יסתובב כלי שיט במפרץ מבלי שאנו נדע על כך.

אחד התחבובים של החברה הוא כמובן הדייג. הבחורים מחזיקים ממש בשיאי-דייג. חבל שאין מחלקים גביע לטובי הדייגים. ללא ספק: הגביע הוא שלנו!

כיצד מטפרים על ספינה שהשתיקה יפה לה? פשוט - זו ספינה היושבת על תקן, "די לחכימא ברמיזא".

ואני ישבתי על סיפון האוניה בחברת הצוות שכולם אנשי מילואים. טבח הספינה כמובן איתנו. החברה מעידים עליו, שהוא טבח ליגה א'. בחוטמי עולה ריח מאכל שנחרך. אני שואל לפישרו של עניין. אומרים לי שבחדר האוכל מנסה אחד מן החברה להתחרות עם הטבח וכמובן שהחוטם שלנו מרגיש את זה מיד... הספינה עושה דרכה במפרץ טואץ. סביבנו שטים כלי שייט שונים של החיל. מרבית כלי השיט משמשים "מוניות" לאוניה שלנו. מובילים אספקה ולפרקים מוציאים גם את מישהו לחוף, לחופשה.

הבחורים נמצאים פרק זמן ממושך על האיליאה. התנאים לא קלים. נחוצה מידה רבה של נוקשות, רצון טוב וערנות כדי לעמוד בהם. די בסיפור הקטן שהלילות בים אינם יפים לשינה. מעבירים אותם בישיבה בצוותא בסיפורי בדים ובדיחות ובמשחק הדומינו הדמקה והשש-בש. כאן וכאן שוקעים בקריאת ספרים. בסך הכל... לא כל כך נורא. אפשר בהחלט לסכם: "מה יפים לילות איליאה."

מה גם שהנוף סביב, נוף אגדה הוא. נוף המשפיע על מצב הרוח ומרים את המורל. ויוסי, אחד מן החברה מספר לי:

- יום אחד קמה עלינו סערה. הרוח היתה 50

רוצים לדעת מספר מדויק של דגים שדגנו ביום אחד. 71 דגים במכה אחת! שיא שני שיש צורך לציינו - לוקס שאורכו 1 מ' ומשקלו 15 ק"ג. באמת שיאים שראויים להיקרא שיאים.

ומי זוכה להתפעלות של החברה? זכרישים. מפלצות הים. ולמי נתונה חיבתנו? לדולפינים. הללו באמת חתיכות חביבות מאוד. כתב: קובי כתב "בין גלים"

ניסן - חודש

הסמוכים למקום מגוריך תבחין בשחרור. השחרור הוא צפור שחורה וגדולה שכמעט ואין רואים אותה בארץ, והוא ממלא את האויר בשירתו הגבוהה, והשירה ממלאה את כולך, ואתה שואל את עצמך: "איפה, לכל הרוחות, הייתי עד עכשיו?"

ואם אזן רגישה לך, תבחין מיד בקול המייה דקה. זהו קולו של התור. אתמול הוא לא היה, והיום - נשמעת המייתו העדינה כמנסרה המנסרת את האויר תרר... תרר... זו המיית האהבה של התור.

מכיוון שעוסקים אנו בחיל-הים, הבה נרד מעט אל מקורות הים בארצנו. יורד לו אדם אל חוף הים בשעות בין-הערביים והוא רואה לתקות שחפים, שמי יודע מאין צצו, עפות במבנה מסודר, כאילו יש מפקד המסדר אותם, והם מצפינים אל שמורות הטבע באזור מעגן-מיכאל. שם יעברו הזאת לינת הלילה שלהם.

גם אם אינך חובב-טבע מושבע, מובטח לך שתהיה כזה לאחר שתאזין להסבריו המאלפים של אפרים אבא מ"שידורי-ישראל" על התחדשות הטבע בחודש האביב:

"יכול אדם לקום בקר אחד, בקר של אפריל, ולחוש שהנה השתנה משהו, פתאום רואים בחוץ דברים יפים יותר. הנה, רואה אתה את הסיסים, אלו הצפרים הצרחניות אשר ההדיוטות קוראים להם: סנוניות. על הסנוניות אומרים שהן מבשרות את בא האביב. בעצם, אלה אינן אלא הסיסים. בשעות הבקר המוקדמות, הם ממלאים את האויר בצריחותיהם, ואתה מרגיש שמהו השתנה, פתאום, ללא כל אזהרה מוקדמת.

והיה אם תשנס מתניך ותצא מעבר לתחום הבית, אל הירק שבחוץ - תבחין מיד באלפי מיני התלתן, סגולים ולבנים, בפרח הטורוס ובעוד פרחים רבים מרהיבי עין. או אם תצא לפרדסים

הפריחה בטבע

חיי משפחה יכול להשתנות. אם יש חיי משפחה יפים הרי זה אצל עופות אלו. לסיורם על עופות המים: עופות אלו יוצרים איזון בטבע, מזונם העיקרי, דגים וחרקים, אולם הם אינם כוחלים גם ביוזון אחר. עליהם צריך להסתכל, ולהתבונן. אין צורך לזוז. עמוד-גא, קורא יקר, על שפת הים, הביצה והבט. ראה כיצד הם אוכלים, צדים ועפים. כיצד האנפות חיות, כיצד החופנים מקפצים ורצים להשיג מזונם: סרטנים קטנים, שכמעט ואינם מזכירים... אם כטיול אביב חשקת, לך אל מקווי המים באש באשר הם בארץ: ים, אגם, ביצה. בכלם תראה את היופי, ההתחדשות. זהו האביב...". כזה אמר אפרים אבא, ומה עוד ניתן להוסיף? טיול מהנה לכולם.

כתב: צביקה, כתב "בין גלים"

מי שעבר ליד המזבלה של חיריה בתקופת הגשמים הראשונה שלנו, והשנה היתה ברוכת-גשמים במיוחד, היה נדהם למראה שלג לבן המונח של השדות שממול המזבלה, ועל המזבלה. והשלג הזה מתרומם פתאום ועף מעל האדמה. גם אלה שחפים. אלו הם שחפי-אנמים, שהם קטנים יותר מהשחף הימי המוכר לנו כל כך. גם שחפים אלו, כצפרים רבות אחרות, עוזבים אותנו ואת מקומם תופשים צפרים אחרות.

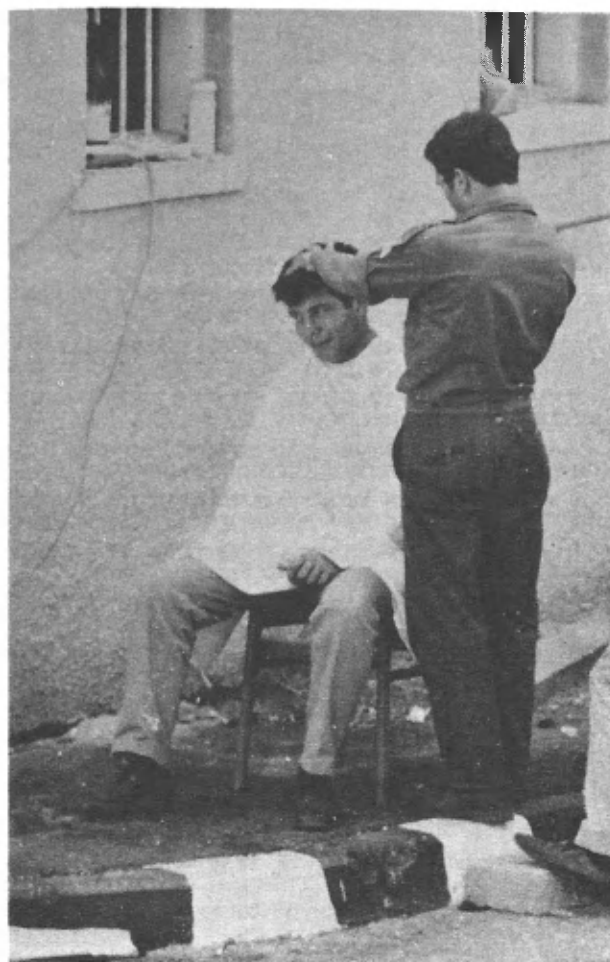
אחת העופות היפיים ביותר בארץ היא השחפית. השחפית היא עוף-ים המקנן בארץ. היא נמצאת בדרך כלל בשמורות הטבע המוגנות בארץ, כאלו שאין אליהן גישה. ובשחפית כדאי מאוד לצפות. לראות את חיי המשפחה שלה, להשוותה עם הסיקסקים - עופות-מים מתוקים או עם הטמירגנים, שהוא סוג אחר של עוף-מים לראות כיצד הם חיים. כל המושג שלנו על

"כל מה שלא רצית לדעת אודות תספרת צבאית ולא העזת לשאול אצל הגלב"

ישאיר דבר מה על קרקפתי. אני חולף על פני סלון מהודר, אולם קופץ לאחור רועד מפניו האימתניות של הגלב הדקיק שעומד שם. כבר ויליוס קיסר הזהיר מפני אנשים רזים. אני סוגר בחשאי את הדלת ופונה לדרכי, הספר השני והשלישי היו אמנם אנשים שמנים, אולם קרתתם הנוצצת העלתה בי חייש, שהללו אנשים מתוסבכים, ושוא עומדים הם לבצע בי את זממם. כבר אמרתי נואש מכל מיני האוחזים במספריים, וכמעט ויחרתי על רצוני להסתפר, והנה בעודי בוהה בחלל, כמי שאינו יודע, מה רוצה אני, לפתע מצאתי את עצמי הולך ברחוב הסואן ישר לעבר מספרה גדולה, שאורות ניאון מנצנצים מקשטים את פתחה. האיש שעמד ליד הראי העצום היה גבר במיטב שנותיו, חטוב גזרה וסבר פניו לטעמי. מהרגע הראשון מצא חן בעיני הטיפוס הזה, אולם כשישבתי על הכורסא, לשם התחלתי טקס הקצוץ, שמתי לב לחיוך ערמומי רחב, שהתפשט על פניו מקצה האוזן ועד בדל השפתיים. הוא הוציא סדין ענק, הניף אותו סביב גופי הצנום ובחביקה אחת עקד אותי כאדם המועמד לעלות לגרדום. "חייל-מה?" - הוא שאל אותי, כשחיוך שטני חושף את זוג שיניו הצהובות והאחרונות שנותרו לו. טרם שמע את תשובתי, חיובית או שלילית, וכבר נחתה שאלה נוספת לעברי - "קצר-מה? !!!" - איזה גמגום חולני ורפה נפלט מפיו, שהעיד, כי אכן לכך אני מתכוון. ניצוץ מוזר הבריק בעיניו, שהזכיר לי את פרנקשטיין בהזיותי... לכל הרוחות, מדוע מתעוררים כל הספרים הללו

"על שלושה פשעי הגלב ועל ארבעה לא אשיבנו - על שקצץ את פיאותי, על שקצץ את שפמי ועל שקרקף את גולגלתי, ושלחתי זעמי בו ואכלה בו כל חלקה טובה, ועשיתי לו ולמשפחתו כאשר עשה לי" (רפיקי, פרק ג', א')
כיוון ששערי צימח לתפארה התחלתי להתחמק ממבטי השוטרים הצבאיים: או שהייתי פוסע בצעדים גמלוניים וחולף כהרף עין על פניהם או שהייתי פותח בריצה מטורפת, ברגע שהיו מופיעים לנגד עיני. אולם, לאחרונה החלה הפלומה שבעורפי מציקה להם עד אימה, והם החלו מנופפים במיני ניירות אשר קוראים להם "תלונות". עבדכם הנאמן, שאיש תמים הוא, ותיק השרות שלו נקי וחלק (מבלי לפתוח פה לשטן!) - מיד סומקים פניו והוא מבטיח בקול בוכים "שיהיה בסדר", אך אותו שוטר צבאי "נודניק" - לא פוסק מלטרטר באוזני: "מחר-מסופר!" - אות שמעלה בי כל מיני אסוציאציות משונות. משום מה, חמיד אני רואה בחלומי אנשים מקוצצים, כשקרקפתם זרועה שדה קוצים...
אך מה שמציק לי ביותר הוא מה תאמר אהובתי היקרה לי מכל: ידה המלטפת שוב תחליק על פדחתי, והיא איננה אלי כתמול שלשום...
"הבלים!" אני אומר לעצמי, פקודה זו פקודה, מוכרחים לציית, ואז אני מחזיר לו "כן"
מגמגם שכזה, שקשה להשתכנע ממנו... ועוד בטרם התאוששתי מהמהלומה שנחתה עלי, וכבר אני מוצא עצמי במטרופולין הגדול זוחל ומחפש פלמוני עם מספריים ותער, שבדחילו וברחימו

לשמע המילה "קצר"? ... זה תמיד מוביל אותם לאסוציאציה של תסרוקת בן 70, דהיינו קצרצר, נוטה להקרח. כדי לקצץ את מחלפותי היה עליו לעמל קשה, אבל הוא עשה את מלאכתו במין התלהבות משונה, שגבלה באקסטזה. לעזאזל, מה יש לבן הבלייעל הזה נגדי? ... אולם, הדיבוק אחז בו, ובכל אברי גופו. המספרים שקשקו במהירות מסחררת, אלפי שערות יפהפיות התעופפו בחלל החדר, מבלי יכולת לאספן ולהחזירן למקומן. חישבתי להתפוצץ, ואז הוא שלף את ההפתעה... היה זה אותו תער, שלהבו הבריק מרחוק. הוא שלח ידו אל פאותי וכהרף עין גזל מהם את החלק התחתון והיפה מכל, חמתי בערה בי להשחית. אולם – יכולים אתם להבין – שהייתי עקוד, חסר ישע, ונראיתי

ממש כגוזל המשווע לרחמי אמו לפני נשר טורפני... שפמי שיווה את תפארת חיי וכול גאותי היתה נתונה לו – נעלם לפתע בעודו באיבו... עצמתי עיני ביאוש והפקרתי את גולגולתי למספרים הגזלניות.

כעבור חצי שעה טלטלה אותי זרוע. עיני שנפקחו גילו לתדהמתן קלסתר חדש מציץ מן האספקלריה, מין אפרוח גלוח-ראש, שרק אניצי שערותיו מציצים על המשטח העליון של גולגלתו. נוכח האינפלציה הדוהרת, הרי שהמחיר שדרש היה סמלי בלבד ושווה לכול נפש. עוד לחש "תודה" בהכנעה, כמי שבא על סיפוקו המלא. הוא טפטף מכבוקו טפות מים, ולאחר מכן טלטל הלוך וטלטל את קודקודי בואנדליות אופינית. חששתי לזעזוע מוח, וכאשר עזבני חשתי איזו מין רגיעה מוזרה. לאחר מכן ניסה במאמצים כבירים לחרוץ איזה שביל, בתספורתי, אך לשוא. השערות שנותרו עמדו כקוצים בשדה שלף...

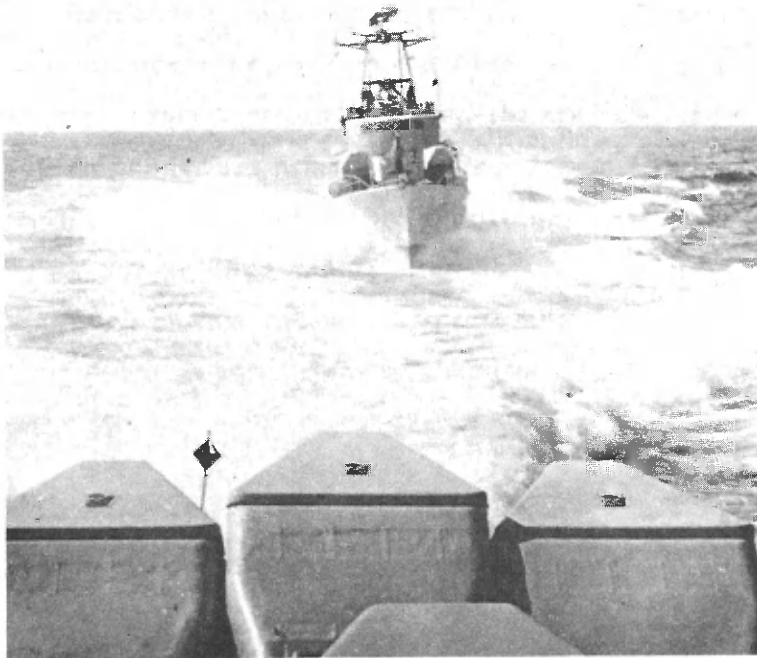
בתנועות עצבניות החלקתי על ראשי שחולל. בזעם עצור תלשתי את הסדין שעקד אותי, חבשתי יארמולקה כחולה, שתסתיר את הבזיון שנגרם לי. עוד הספקתי להציץ לאחור ולראות את הגלב יושב נינוח מפושק רגליים, כמי שזקוק למנוחה בדיעבד. פרצתי החוצה מסכון, מגוחך, עייף ונרגז, כצפור פגועה מהרתי בכוחות האחרונים אל ביתי. בפתח ציפתה לי אהובתי, כשהיא נועצת בי זוג-עיניים ובקושי מצליחה לזהות אותי... לא יכולתי להישיר מבט אליה. חשתי עצמי מושפל ונבוך, ומבלי לומר לה דבר, רצתי לעבר הספה שבפינת החדר, וצנחתי עליה חסר-אונים, כשאני מכסה את ראשי בכפות-ידי...

כתב: רפיקי כתב "בין גלים"

צילם: משה

הצי הישראלי הקטן ניצח את ציי-ערב

מאת:
רוברט ד. היינל

שהיא המפתח למפרץ עקבה; הוא השתמש ביעילות בטילי ים-ים הישראליים החדשים, שהוכיחו במלחמה זו, כי הם עולים לאין ערוך על ה"סטיקס" הסובייטי (שעודנו מוסיף להטריד את מנוחתם של ראשי הצי האמריקני). בניגוד לצי הישראלי – חילות-הים של מדינות ערב, וביחוד ציי מצרים וסוריה, הוכיחו שוב את חוסר יעילותם, וכן את שיתוף הפעולה הלקוי ביניהם. ובנוסף לכך, כפי שארע עם חיל-האוויר המצרי, שרוב מטוסיו לא הופיעו בשמי-המערכה, גם הצי המצרי מנע את רוב ספינות-המלחמה שלו להיכנס לקרבות גלויים עם חיל-הים הישראלי מחשש לתוצאות. מבחינה מספרית היה הצי המלחמתי המצרי אמור

להלן תרגומו של מאמר, שפורסם לא מכבר בעתון האמריקני "סאן דייגו", היוצא לאור בקליפורניה שבארה"ב. הפעולה הצבאית המזהירה, שביצעו כוחות צה"ל, בעת פריצתם לגדה המערבית של סואץ, במלחמת יום הכיפורים, הסיחה את הדעת. שלא בצדק, מהצלחותיו הנאות של חיל-הים הישראלי הקטן, שטווח-משימותיו השתרע מן הים האדום ועד לחופי-סוריה. מפקד חיל-הים הישראלי, האדמירל בנימין תלם, עלה בידו להשיג מספר מטרות: הוא השמיד את הצי הסורי בקרבות נועזים; הוא הצליח להדוף התקפה אמפיבית מצרית, לאורך מפרץ-סואץ, שכוונה נגד שארם א-שייח,

לשלוט בזירה הימית, הואיל והוא כלל 10 צוללות, 11 משחתות, 18 ספינות-טילים מדגם סובייטי, ו-80 אניות נוספות. מה גם שצי זה יכול היה להיעזר בחיל-הים הסורי, שמנה שש ספינות-טילים ו-17 ספינות-פטרול מדגם סובייטי. לעומת זה כלל הצי הישראלי שלוש צוללות ישנות, שתי משחתות מדגם נושן, ו-12 ספינות-טילים (שחמש מהן הוברחו ב-1970 מצרפת). כלי-שיט אלה נועדו לשרת בשלושה איזורים אסטרטגיים:

- 1) בזירה הים תיכונית, לאורך חופי ישראל, סוריה ומצרים.
- 2) לאורך חופי מפרץ טואץ, שהוא שוקק-נפט.
- 3) לאורך חופי מפרץ אילת, לשם מגיע קו-הנפט הישראלי מהמפרץ הפרסי (בעיקר נפט פרסי). מלבד זה, הוטל על הצי הישראלי לעמוד מול מצור ימי מרוחק בים האדום, שהושם ע"י משחתות מצריות באיזור באב אל-מנדב שבפתחו הדרומי של ים סוף, בשיתוף פעולה עם כוחותיה הימיים של הריפובליקה הפרו-סובייטית בדרום-תימן.

בראשית המלחמה, כאשר חילות היבשה והאוויר של ישראל הדפו את הפולשים הסורים מרמת-הגולן, התקדמו ספינות חיל-הים הישראלי צפונה, לרבות ספינות-טילים "סער", בכדי להתמודד עם ספינות ה"קומאר" הסוריות. בהיותם בטוחים בטילי ה"סטיקס" שלהם (אשר ב-1967 הטביעו את המשחתת הישראלית "אילת") יצאו ספינות-הטילים הסוריות נגד הכוח הימי הישראלי, שהיה מצויד בטילי "גבריאל", אשר פותחו ונבנו בישראל. כמערכה ימית זו, שבה השתמשו לראשונה בעולם בספינות-טילים. ה"גבריאל" הישראלי הכריע את ה"סטיקס" הרוסי, וכתוצאה מכך כל הכוח הימי הסורי (לא רק ששת ה"קומארים"

אלא גם ספינות-המשמר, מן הדגם הסובייטי) טובעו או הוצאו מכלל פעולה. וכך נאלץ הצי הסורי לצאת מן המלחמה, כשהוא פגוע קשות.

הפעולה המלחמתית היחידה שבוצעה ע"י חיל-הים המצרי בים התיכון היתה הפגזה ימית של איזור אל עריש בצפון-סיני, שם עברו קוי-האספקה הישראליים. בסופו-של-דבר התברר, שזה היה כשלון מוחלט, בגלל חוסר-היעילות והעדר הנסיון של תותחני הצי המצרי, שאינם מכירים את הטכניקה המתוחכמת של הפגזת-חופים מן הים.

לאחר שהצי המלחמתי הסורי הושמד, נסוגו ספינות-המלחמה המצריות לעבר אלכסנדריה, הבסיס הימי המרכזי, ושם נשאר עד סוף המלחמה, למרות העליונות המספרית העצומה, שהיתה להן בכוח אדם ובתפוסה כלפי הישראלים. במפרץ טואץ סיכל כוח ישראלי נבחר של חיל-נחיתה, בשיתוף פעולה עם יחידה קטנה של חיל-האוויר, נסיון מצרי להנחית חיילי-קומאנדו שלהם ליד שארם-א-שייח.

יש לזכור, שבהסטוריה הצבאית הימית כישלון של פעולות אמפיביות היה דבר נדיר ביותר. מתוך חמשים פעולות כאלה במלחמת העולם השנייה רק שתיים נכשלו - המבצע הימי הבריטי ב-1940 בדאקאר והאופנסיבה היפאנית נגד חיל-הנחיתה האמריקני באי ווייק. וכמוכן שלזה צריך להוסיף עכשו גם את כשלון המצרים בשארם א-שייח.

ולסיכום: נצחונו של הצי הישראלי על חילות-הים הערביים הוא פועל יוצא של רוח-לחימה אגרסיבית, יתרון איכותי של ספינות, טילים וכוח אדם, וכן שיתוף פעולה מופת עם חיל-האוויר הישראלי.

בתייה שואלת... דן כנר משיב.

תשובה: לא. אמי אמנם מספרת שנהגתי לשחק פינג פונג עם עצמי ועם הקיר, ולשדר את המשחק בקול רם, אך לא היו לי כל כוונות לבחור בתחום הזה. לעומת זאת, רציתי לקחת חלק בתכנית "בלוי נעים". בקשתי בקשות מספר שנראו לי מקוריות ביותר, בזמנן, אלא שהסתבר שאחרים הקדימוני. בקשתי לטוס במטוס ולראות את העולם מלמעלה, ואח"כ לצלול בצוללת ולראות את הכל מלמטה. מאחר והתכנית המקורית לא יצאה לפועל, מפני שהיו אנשים שהקדימו אותי, בקשתי לקרוא מהדורת חדשות במקום עמק פרי. המארגנים השיבו את

דן כנר נולד לפני עשרים ושמונה שנים בפתח-תקה, בסביבה שהיתה לדבריו, "גן עדן עלי אדמות". על מקום זה - הוא מספר - ויתרו הוריו לטובת תל אביב, שם למד בביה"ס היסודי "הל-נורדו", עליו גאוותו של דני. משם עבר לביה"ס, תיכון עירוני א', כשבששית יצא לקורס מכ"ים, מאורע שעתיד היה להשפיע על החייל לעתיד, ואילו בשביעית יצא עם משלחת נוער לחו"ל, כשבראש המשלחת עמד דן שולקיס, כיום דן שילון. שניהם לא היו מודעים אז לעובדה, שהם עתידים להיות עמיתים למקצוע, ובוראי שלא חלמו על קומוניקציה בכלל ועל הגשה בפרט. דני היה תלמיד המגמה ההומנית בביה"ס - הוא מספר - אהב במיוחד את המקצוע ספרות, ובתוקף אהבתו זו, הצליח לעבור את בחינת הבגרות בציון 9. בשעה שלמד לבחינה זו ולאחרות, נהג להאזין לשידורי ישראל בדבקות. שאלה: "האם היו לך שאיפות לעסוק בעבודה הקשורה ברדיו?"

העובדה, שדני מקובל ואהוד על רבבות אנשים בארץ, המציפים אותו במכתבים עליהם הוא מקפיד לענות, מוכיחה שהנחותיו נכונות. אנשים מזהים אותו ברחוב, ואז מופנים אליו זרקורי הביקורת. פעמים מהולה הביקורת בקנאה, ופעמים בהערצה. "סטטוס חדש זה - הוא מוסיף - מחייב אותי להתנהג בצורה שונה, שהופכת מלאכותית לא פעם בשל הנסיבות" מעיר דני בחיוך אופייני, שיש בו מן הביישנות ואף מזחיחות הדעת - "עם כל חסר הנחות הכרוך בכך, אני אוהב את גלויי האהדה הללו.

המעריצים מטרידים לא פעם את הורי ואותי, גורמים לאי נוחות בהתנהגותם, ועל אף זאת ולמרות הכל נעים להיות מרכז ומוקד ברחוב, וזו מחמאה עצומה" - הוא אומר. שאלה: חלק נכבד מהפופולריות הזו יחלוף, מאחר ותפקידך החדש מחייב עבודה מנהלתית אשר אינה חושפת אותך לקהל. האם השנוי היה כדאי?

פני ריקם וכפיצוי הציעו לי לערוך מבחן קריינות פומבי. המבחן שודר ברדיו והצלחתי... הצלחה זו הוותה בסיס נוח לבקשה לשרת בגלי צה"ל. קצין המיון דחה אותי וכך הגעתי לקורס מכ"ים, אותו לא סיימתי. מהקורס הגעתי לקלט, שם סיידתי בתים (תאמינו או לא...) , ומשם לגלי צה"ל.

דני עשה היל בתחנת השדור הצבאית, וכבר אז למדו מאזינים רבים לאהוב את קולו הנעים והתרבותי, וכנראה שזו הסיבה שבגללה הפך, בתום שרותו הצבאי, לאחד מקרייניה הטובים של רשות השדור, ולאחר תקופה קצרה אף היה לממונה על קרייני הרדיו.

בר בכד עם עבודה זו, למד באוניברסיטה בירושלים: ספרות ותולדות האמנות, מקצועות אותם הורה בשני בתי ספר בירושלים. עיסוק נוסף שלו היה הגשת ביניים מעל המסך הקטן.

בן לילה הפך דן כנר - השדרן, שהיה ידוע קודם לכן בשמו, לכוכב - לאליל נוער ולחביבם של המבוגרים. הנוער ראה בו אדם צעיר ומצליח, בעל חיוך כובש, קול חם ונעים, ותכונות אחרות המעוררות קנאה אצל בני מינו, וכובשות את לב המין השני.

"הקריין אינו בובה יפה, שתפקידה להגיש טכסט במקסימום בהירות וכמינימום שגיאות" מסביר דני, "הוא הרבה יותר מזה. לפיכך, כשאני מדבר אל הקהל או יותר נכון אל

העדשה, אני מגיע אל הצופים יותר, מאשר אילו השפלתי עיני כדי לקרוא את התמליל שהוכן עבורי. השתקפות הנפש והאישיות של האדם היא בעיניו, וזו הסיבה שקריין, שהוא חלון הראווה של רשות השדור, צריך להיות אדם אינטליגנטי, המתמצא בתחומים רבים ככל האפשר, כך שיגיש את הדברים מתוך מודעות להם, ולא בבורות".

ציפיתי לתגובות נלהבות מבני הנעורים, אך הסתבר שהם אמנם קנו את החוברת בשכיל הת זונות, אך שללו את הופעתי בה. לכן, ותרתי על המשך החוזה. איני מצטער על מה שעשיתי, העיקר הוא, שהעניין לא דבק בי ומעטים האנשים, שזוכרים את הפרשה הזאת. שאלה: איך אתה רואה את העולם במצבו הנוכחי, ואת ישראל בפרט?

תשובה: אני אופטימיסט מטבעי, לכן אני רואה את העולם באור ורוד, והמצב בעולם ובארץ משביע רצון, אם איני נכנס לפרטים. אני מנסה להנות מכל דבר בארץ במצבה הנוכחי ועובדה, אני מצליח. אני מקווה ומאמין, שהכל יהיה בסדר.

שאלה: מהן תכניותיך לעתיד? תשובה: שאיפתי הגדולה בעבר היתה להיות מרצה לספרות באוניברסיטה. העבודה קטעה את למודי ואני עדיין מנסה לחזור, אם כי אחרי הפסקה של שלוש שנים זה לא קל. לא נואשתי מהרעיון. תהיינה אשר תהיינה תכניותיו של דני, לא נותר לנו אלא לאחל לו הצלחה בכל תפקיד, וזאת מתוך בטחון, שכל תפקיד שיוטל עליו הוא ימלא בהצלחה.

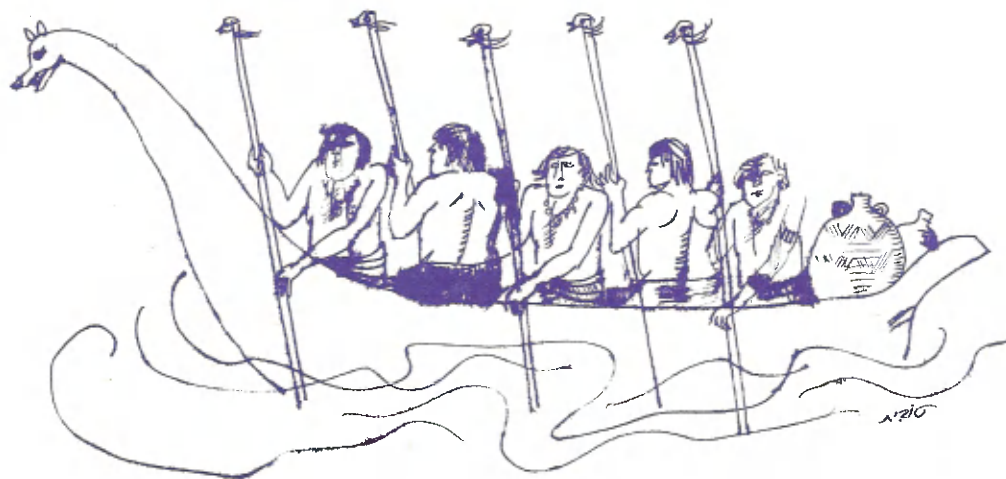
כתבה: בתיה שם-אל
צילם: משה

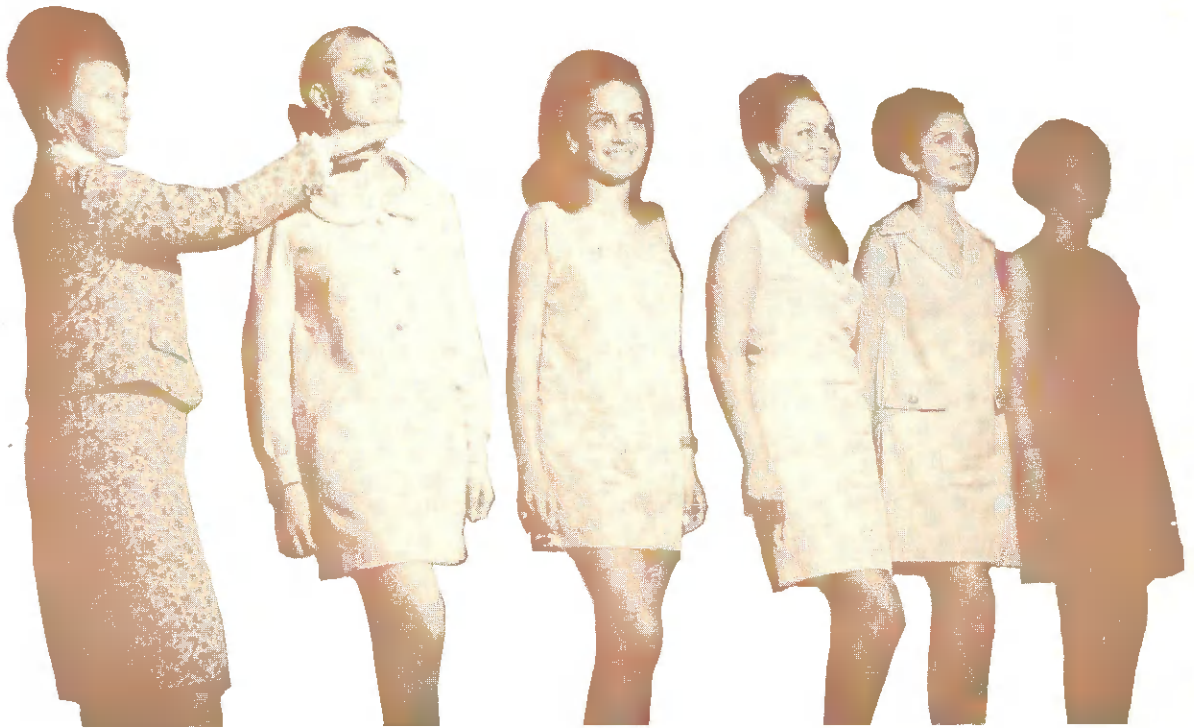

תשובה: אני אוהב לגוון את תחום עסוקי ולרעננו מדי פעם, וכך איני מספיק להשתעמם. אני אוהב מאד את עבודתי הנוכחית, וחש ברשות כמו דג במים. העבודה במחיצת האנשים ברשות מרתקת. הם אנשי יצירה, אתם נעים לשוחח ולעבוד, כשההרגשה הכללית היא שכל אחד תורם, ולו רק משהו, לתוצר המוגמר. העבודה אינה שגרתית ובודאי שאינה משעממת, ולמרות הנבואות הקודרות שנבאו לי עוד בהיותי בגלי צה"ל, אני מודע לעובדה, שתפקידי הנוכחי לא יביא לי, לא פרסום ולא יוקרה, כפי שעשה זאת המסך הקטן, אבל, עונת הפרג ממנה אני נוגס כרגע טעימה לא פחות מעונת השוקולד שהותרתי מאחורי. לכן אינני מצטער. שאלה: מה הסיבה לכך, שהופעת בחוברת "סטאר", למרות תדמיתך, שאינה תואמת את רוח הירחון? תשובה: כפי שאמרתי, אני אוהב חדושים ומוכן לנסות כל דבר. לכן, לאחר התייעצות עם עמיתים למקצוע, החלטתי לנסות, והתניתי תנאים אחדים להשתתפותי. על העטיפה אופיע לבדי ולא בלוויית הגבורה, כך שהמבוגרים אשר יראו את החלק החיצוני בלבד, לא ילעגו לי. איני מעשן בחוברת, איני פושט את בגדי, ואף לא מנשק את הגבורה, למרות שכל הדברים הללו מתבקשים בעלילה. ניסיתי לשנות את הטכסט ולהעלות את רמתו, אך נואשתי.

הפעם חוזרים הגלים בים התיכון. כשים-סוף כבר היה בתוך מעגל התרבות, היה הים התיכון עדיין מחוצה לו. בני שומר ואכד קראו לעמקי חבל הים בשם ארץ "מבוא השמש" או גם ארץ "הערב", אשר מעבר לה נמצא מקום "משכב הרפאים" וליים עצמו קראו בשם "הים האחרון". כלומר, ים ההולך עד סופו של העולם. הים התיכון הטיל על יושבי החופים אימה ופחד. הם האמינו כי נשמות המתים שוכנות מעבר לים הזה, ובמשך דורות רבים לא העיזו להרחיק נדוד על פני גלי הים התיכון המסתורי. בניגוד לים הדרומי, שבני קדם קראו לו בשם "הים התחתון", קראו לים התיכון "הים העליון", אבל הם ראו רק חלק קטן ממנו ואת טבעו של הים התיכון ותכונתו לא הכירו. הים התיכון היה בשבילם "ים תהום רבה", ים מלא רזים שבו השמש שוקעת, לחופיו הרחוקים שוכנים גזעי בני אדם אנדיים ובמצולותיו שורצים בני-שחף ואיתני טבע מבעיתים. ואולם אט אט נוכחו גם הקדמונים לדעת, שלא לתוהו נברא הים התיכון. יושבי החופים התחילו לרדת

בים הרפאים ולתור אותו. אבל יורדי הים הראשונים "בים תהום רבה", היו עזי רוח. הם שטו בסירות קלות, שהיו סירות-גומא, ללא הכשרה ימית. שטו אל כל שיסאם הרוח, ולרוב דאגו שלא להתרחק מן החוף הידוע להם. כשהגיעו ללשון יבשה או לשיבולת מים נשאו את כלי-השיט על כתף ממיצר למיצר, משרטון ים למשנהו. שיט כגון זה התאים מאוד לתנאים הנוחים שבים התיכון. בעוד השיט בים-סוף זקוק ללימוד שולחן ערוך שלם של חוקי ים ורוח, נוסד השיט בים התיכון על הנסיון בלבד. כל העובר בים הזה עליו לדעת שלושה דברים ותו לו: השרטונים השונים זה מזה ותיאורם, כדי שלא תתנגף הסירה בהם ולא תיכשל. תנאי זרם המים ומועדי הרוח מתנשבות על פני הים התיכון בקביעות נפלאה. בכוח הידיעות הללו, יכול דינג רגיל וזהיר ובקי, לעבור את אורחות הים סמוך לחופים, או יכול לשוטט כסירתו מאי אל אי, ודי לו במעט נסיון ימי. הים התיכון הוא ים מתורבת מאוד.

ראיון עם לאה פלטשר

טפולית כדי לגנוע הרס זה. יש להבדיל בין סוגי העור השונים, ולטפל בכל אחד מהם בצורה המתאימה לו. העור השמן הוא הבעייתי ביותר, והטיפול המומלץ עבורו הוא שמירה קפדנית על נקיונו; רחצה תכופה במים פושרים ובסבון גפרייתי. במקרה שעור בעייתי מאד כדאי לפנות לרופא מתאים, ולא לקוסמטיקאית העלולה להזיק יותר משתועיל".

"אחרי רחצה בים" - היא מוסיפה - "יש לשים קרם לחות כדי להחזיר לעור את רענותו, העיקר, אסור לחשפו לשמש יתר על המידה. משקפי שמש וכובע גדול ומיצל, הם אביזרים שלא ניתן לוותר עליהם בקיץ הישראלי, וחיילות המשרתות באיזורים חמים כמו שארם ואילת, חייבות לשמור על הכללים הללו".

את התורה הזאת, שברזיה היא שולטת כיום,

"אני מוכנה להעמיד את עצמי לשרות בנות חיל-הים שלנו, ואם יש להן שאלות, או אם הן רוצות להתייעץ אתי - אשמח לעזור להן באמצעות מערכת "בין גלים" - אמרה לי הגב' לאה פלטשר, מנהלת האולפן הישראלי לטפוח חן בת"א.

ועד שנגיע לאולפנה של הגב' פלטשר, הרי מספר הצעות שיעצה לבנות ישראל בכלל, ולחילות חיל הים בפרט: קודם כל, יש להרבות בתנועה, שהרי ספורט ושחיה שומרים את הגוף מפני התנוונות: טפול אינטנסיבי בעור דוחה את הופעת הקמטים, המוסיפים לגבר קסם-מה, ואילו אצל האשה, הקמטים הנם סימן לגיל מתקדם ולבליה".

"בישראל הורס האקלים את עורנו" - מסבירה הגב' פלטשר, "לכן, פותחה מערכת קוסמטית

למדה לאה פלטשר, הכותבת הגדולה בממלכת היופי וההליכות, בלונדון. לבירת אנגליה הגיעה כנציגה ישראלית באולימפיאדה לספורט נשי. המשלחת הוזמנה לשולחן ערוך בהברת האצולה האנגלית, ואז נתקלה באבן נגף בלתי נעימה, כאשר לא הכחינה בין ימינה לשמאלה בסבך הכלים שהונחו על השולחן. גב' פלטשר בתרה אז כדרך התנהגות, שהיתה הרע במעוטו, וסרבה לאכול בתואנה, שהיא אכלה כבר קודם לכן... וכך רעבה במשך שבוע ימים... מאותה עת הקדישה זמנה ללמוד הליכות ונימוסים, וכן להעברתו לישראלים היוצאים את הארץ בשליחויות שונות, כדי שהם לא יתקלו בקשיים בהם התנסתה היא.

"בתחילה נתקלתי בקיר אטום" מספרת גב' פלטשר, "הנשים אמנם רצו להראות טוב יותר, ולהתנהג ביתר קורקטיות, אך לא האמינו ביכולתן. היה עלי לעבוד הרבה וקשה, כדי לשכנען, שהדבר הוא בר-בצוע, ואכן הצלחתי. היום אני מלמדת את טכניקת האכילה, את טפוח החן, את היציבה וההליכה, ואת תורת ההתנהגות הנאותה, לצבור רחב מאד של אנשים. אני מגיעה לבתי ספר, לקבוצים, ולחוגים שונים בצבא, למדענים צעירים ואפילו לבתי ספר של חרשים אלמים. היו זוגים בהם לא זכיתי לאזן קשבת אצל אנשים, והיום אפילו חרשים ואלמים רוצים לשמוע ולהשתפר. והתודות לא מאחרות לבוא; קבלתי ואני מוסיפה לקבל הבעות תודה והערכה על התרומה שלי לאנשינו בחו"ל, ובארץ. לדאבוני, למרות הכל, יש עדיין אנשי ציבור רבים, המרבים לבוא במגע עם העולם החיצון, אשר אינם טורחים רבות כדי לשפר הליכותיהם. אנשים אלה נוכחים לדעת שאי אפשר לעקוף חוקים בלתי כתובים של דרך ארץ והתנהגות הולמת, ואז, הם

חייבים לעבור את אשר עברתי אנכי באנגליה. "ההשגחה הקפדנית על נקיון אישי, וטפוח היופי החיצוני, חייבים ללכת בד בבד עם יפי נפש וטוב לב. הזמן עושה את שלו, כמוקדם או במאוחר מופיעים הקמטים והיופי נגוז, אך הנשמה נשארת. לכן, שומה על כל אשה לקיים את האמרה: "הטוב מבצבץ מפניה" - מסיימת לאה.

הבה ננסה איפוא גם אנו, חיילות חיל-הים, למלא אחרי עצותיה של גב' פלטשר, ורב יהא שכרנו אם נצליח לשמור על עלומינו לאורך ימים.

כתבה: שם-אל בתיה

ספורטאים מצטיינים בחיל

"פיגנבאום אבשלום, שחקן סגל נבחרת ישראל בכדור-עף"

בחרתי בכדור עף, משום שאני אוהב את הענף הזה. בבס"מת היתה נבחרת טובה והגענו לגמר האליפות הארצית של בתי ספר התיכוניים, אך הפסדנו בגמר ולא זכינו לייצג את המדינה בגלל הלימודים הקשים. לאחר מכן הצטרפתי לנבחרת הנוער בכדור עף, מאחר שמאמן הנוער רצה בי במסגרת בית הספר וזימן אותי לנבחרת במסגרת לימודי כהנדסאי אלקטרוניקה, התגייסתי מאוחר יותר והוזמנתי לנבחרת הבוגרת כאיש נבחרת הנוער. לא יצאתי לחו"ל, עקב החרם הספרדי על הנבחרת, והסתפקנו ב"טורנירים" בארץ.

בד בבד עם התקדמותי האישית התפתחה גם קבוצתי בקרית-אתא ועלינו לליגה הלאומית. במשך השנתיים האחרונות היה לי חלק בהישגים ספורטיביים בבסיס חיפה וחיל הים זכה בהם. בסיס חיפה זכה באליפות ח"י בכדור עף, כדור סל, בסיס חיפה זכה גם באליפות צה"ל בכדור עף והגביע הוענק לי בתור קפטן הקבוצה, מידי מפקד חיל האויר הטרי בנימין פלד. כמו כן, זכה חיל-הים במקום רביעי באליפות צה"ל בכדור סל, ולמרות שלא היו לנו "קנונים" ספציפים בכדור סל, בהדרכתו של שמעון שלח (צ'נגה). בתקופת שרותי בצה"ל, בהיותי ספורטאי מצטיין, נמנית עם הנבחרת הכוגרת בכדור עף (נבחרת ישראל) ובזכות מפקדי, שהבינו את החשיבות המדינית של הספורט היצוגי, התאפשר לי להתאמן בנבחרת בצורה סדירה ולייצגה במופעים בין לאומיים בחו"ל. לשיא הישגי הגעתי, כאשר ניתנה לי ההזדמנות,

אבי הוא ספורטאי מלידה שהתחיל לעסוק בספורט עוד בבית ספר היסודי בקרית-אתא, שם הוא מתגורר. "עד היום - אומר אבי - עסקתי בכדור סל, עף ורגל עד לביה"ס התיכון. בתיכון הייתי צריך לבחור באחד מענפי-הספורט, משום שלא היה לי פנאי לעסוק בשלושה גם יחד ומאידך רציתי להתמיד באחד. הכדור רגל ירד מהפרק, משום שהאמונים היו אחרי הצהריים, ובתור תלמיד בבס"מת, שהלימודים נימשכים שם עד שעות הערב, הורדתי את הכדור-רגל.

יהודית – אב, אם, בן ובת החזיקו כל אחד חלק מהאות שלום בעברית והניפו אותה אל על, על אפם ועל חמתם של הרוסים. אחד השחקנים זרק לעברם כובע טמבל ישראלי אך זה נילקח בכוח ע"י הבלשים הרוסים...

היתה זו ההכרות הראשונה עם היהודים המקומיים. הפגישה השניה היתה בבית-הכנסת, נכנסנו נירגשים לבית הכנסת וכל היהודים התנפלו עלינו לשמוע מעט אינפורמציה על ארץ הקודש. הסברנו להם את הקשיים הצפויים להם בארץ, אם יזכו להגיע לכאן, אך מצד שני גם סיפרנו על ה"חום" שהארץ מעניקה לנו. בהמשך הביקור היו עוד פגישות מספר, שניתן לכתוב עליהם ספר שלם, היתה לנו הרגשה, שאנו חייבים לגרום ליהודים ברוסיה מעט נחת, וזאת ע"י יצוג מכובד על המגרש. וכך אמנם היה.

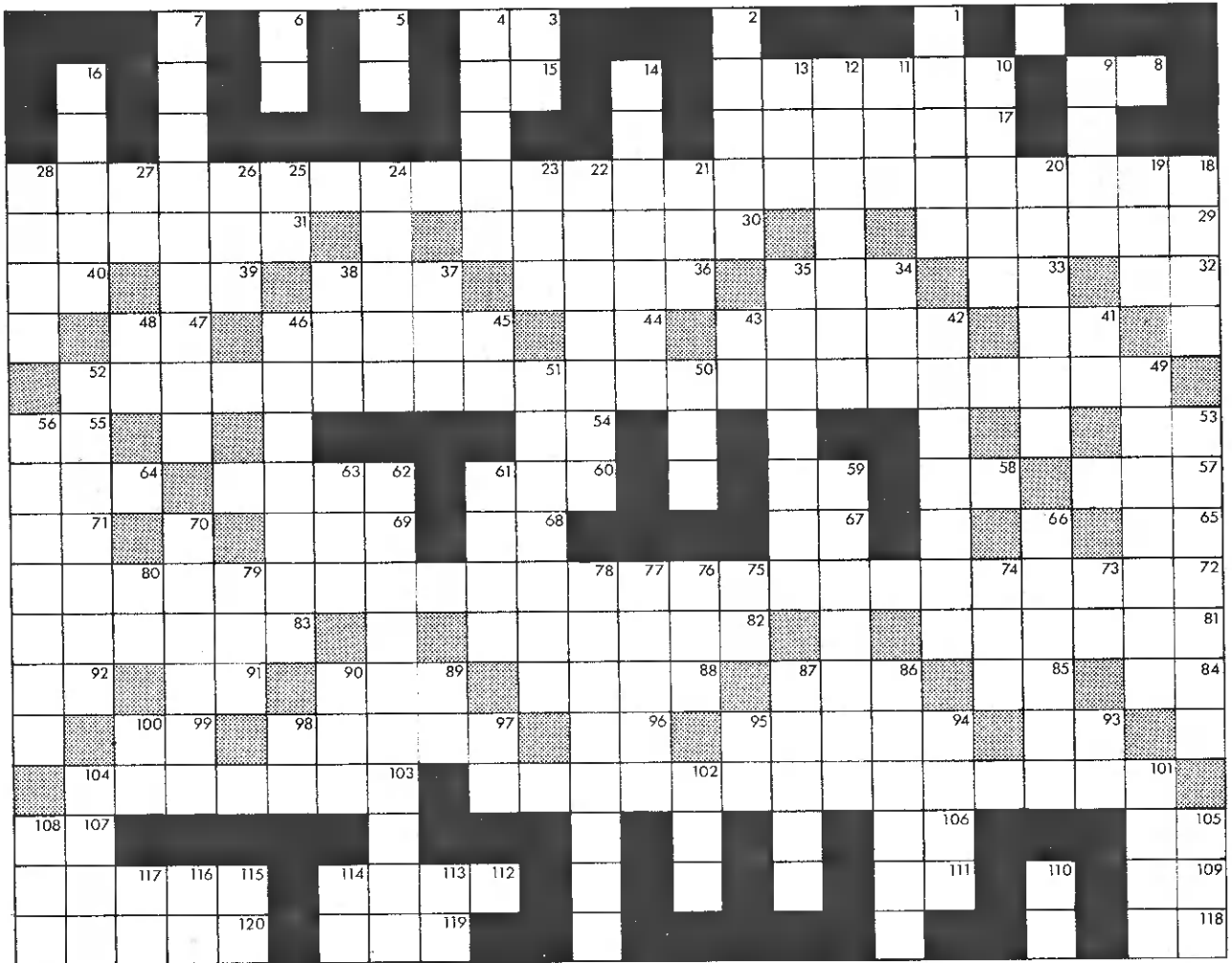
כעת אני נימצא באימונים עם הנבחרת, המתכוננת לאליפות אירופה, שתערך בחודש הבא בתורכיה. את העתיד הקרוב אני צופה עדיין כשחקן נבחרת, שכן נמנה אני על השישיה הראשונה. ואשר לעתיד הרחוק אני מתכוון לסיים את הלימודים לקראת התואר כאלקטרוניקה, ואז בוודאי יבואו תכניות חדשות – סיים אבי.

כתב: קובי כתב "בין גלים"

במסגרת נבחרת אס"א שעליה אני נימנה, לייצג את המדינה במשחקים בברי"המ. ידענו את חשיבות העניין מכמה בחינות, הן מבחינת הנושא היהודי, והן מבחינת הנושא הערבי. ההכנות בארץ היו קשות ואינטנסיביות. היה לנו מפגש עם נשיא המדינה, טרם היציאה, וזה רק הגביר את רגש השליחות המוטלת עלינו. עזבנו את הארץ, כאשר כולם עוקבים בציפיה אחרי קבלת הפנים שנזכה לה שם, משום שאנו היינו מישלחת הספורט הראשונה, עם הישגים ספורטיביים. כשהגענו לשדה-התעופה ברוסיה ניתקלנו ביחס לא לבבי מצד המארחים, וזה היה פתח לבאות. כעבור יומיים יצא לנו לעמוד על טיבם של היהודים האמיצים בברי"המ.

במצעד הפתיחה שנערך באצטדיון לנין במוסקבה אשר איכלס 100,000 רוסים עויינים, ארעה לנו תקרית לא נעימה; כאשר הוקרא שם ישראל צעדנו פנימה לתוך המגרש ולפתע קידמו אותנו שריקות-הבוז של הקהל, לאחר שניתן לכך האות ע"י חיילים רוסים שהיו במקום. הרגליים ממש רעדו לנו בשעת הצעידה, מרוב חימה וזעם. לאחר תום הסיבוב במגרש נעצרנו, אך להפתעתנו ולמזלנו יצא לנו לעמוד ליד קומץ-יהודים, שישבו בקהל ושצעקו; "שלום ישראל!". הזלנו דמעות, וביחוד גברה ההתגרשות לאחר שמשפחה

מאוזן:

באוקטובר 1948 * אניה מעפילים גדולה שזפכה לאניה-מלחמה בחיל הים. 53. לא מתוק. 54. אות אנגלית. 55. מורה רוחני. 57. בעל-חיים בעל קרנים. 58. חוטם. 59. מן הבקר. 60. הגיעה, התקרבה. 62. נערות. 64. מכונית צרפתית (הפור). 65. מנעול פטנטי. 67. ממפקדי חיל הים (ש"מ הפור). 68. פרא. 69. זיע. 71. אחראי על המשמעת הצבאית (ר"ת). 72. מפקד חיל הים בשנת 1954 * גם הוא ממפקדי חיל הים * מפקד היחידה הימית בשנת 1947 (ש"מ). 81. ספינת-מעפילים שהוכשרה לשימוש חיל הים, משנת 1939. 82. למשל: "גבריא"ל (בלשון רבים). 83. אגודת-פרחים * מלך מצרי (כתיב חסר). 84. מטען חשמלי. 85. קידומת הולנדית. 86. דרגת קצונה בכירה בצה"ל (ר"ת). 88. יופי * 300 בגימטריה. 89. מילת בקשה. 91. פריסה-שלום (ר"ת). 92. ישן.

3. נשק קדמון. 8. זאת אומרת (הפור). 10. מפקד קורס הכ"ג לפני קום המדינה. 15. התנשאות הים. 17. ספינת נחיתה אמריקאית ששימשה לאימוני חיל הים בתחילת דרכו. 18. אניה-שרות של ח"י, מראשונות החיל * המלחמה האחרונה. 29. סוג אניה. 30. ספינת מלכותית מצרית, ספינת-קרוב בימי מלחמת השחרור. 31. מבצע פגיעה באניה "איגריס" בנמל בירות בנובמבר 1948 * חמת מים. 32. לא קשה. 33. שקט! 34. גרם. 36. ספינת פלישה בריטית, שמשלה לאימוני חיל הים עם קום המדינה. 37. ההיטל, הבלו. 39. נכרי. 40. משמות האלהים. 41. ילדים קטנים. 42. כינוי למבצע "שלל 3" בימי מלחמת השחרור. 44. צונן. 45. ספינת-אם למגדלורים בזירת ים-סוף בשירות הצי המצרי ב-1948. 47. מילת הכללה. 49. אניה-דגל מצרית שהוטבעה ע"י הצי המלחמתי הישראלי

הסירה (ש"מ). 73. עבורו (הפוך). 74. חרק ארסי (הפוך). 75. מגש (הפוך). 76. משקה משכר. 77. היתה אניה מעפילים בשנת 1934, לאחר מכן אניה חיל הים * האות השמינית. 78. המשתייך לצבא (כתיב מלא) * יצוריו ים. 79. מין נושם (תנ"כי). 80. מאור קטן. 86. מילת תנאי * צוללת ישראלית, שהוכנסה לשימוש בסוף 1959. 87. שם כולל לשעות השמירה בתורנות. 89. כינוי בסלנג הישראלי ל"מאה אחוז". 90. איש, אנוש. 93. קרב הנה! 94. נושא אחריו משהו (בדרך כלל רכב לרכב או ספינה לספינה). 95. מילת ברירה (הפוך). 97. מילת יחס. 98. כינוי גוף ליצר (הפוך) 100. שוכן, גר. 101. ארגון מחתרת עיקרי, בטרם קום המדינה. 102. וכולי (ר"ת). 104. ממשות, קיום * מילת שאלה. 105. מפקד קורס ה-כ"ג, היחידה שאבדה (ש"מ). 108. נוזל שתיה יסודי. 110. אזור הפעילות של החיל. 113. יבשה מוקפת מים. 114. רחמנא ליצלן (ר"ת). 115. צאצא ראשון. 116. עוף דורס. 117. עב בלי סוף.

* כאשר סימן זה מפריד בין המלים הכוונה ליותר מהגדרה אחת.

בואו חשבון

בפעולת הכפל הבאה הוחלפו הספרות באותיות. לאחר שתציב את הספרות המתאימות, שבץ את האותיות באימרה הנתונה מטה. כפיתרון תקבל משפט המהווה תמצית גישתנו לפעולות החיל במלחמה.

ב נ י מ י נ
ח ל מ

ת ע נ ב י ח
ל נ ח ב ב ת ב
מ ה ל ל א ב ב

ת ת ה ב ב א נ י ב

האימרה הנתונה:

021970 059651 83490 76 530 639

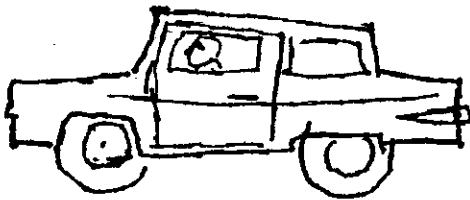
0710 83490 רק 47 067 76ש 37010

93. משפחת מלחינים גרמנית מפורסמת. 94. גמישות ללא סוף. 96. טנא. 97. כמו 45 מאוזן. 99. מצבה. 101. גם היא אניה מעפילים שהוכשרה לאניה חיל הים. 103. ספינת משמר מצרית מחוצרת בריטית, שנת 1948 * מרפא. 105. גיל המצוות. 106. שר, מזמר. 107. כינוי. 109. שמא. 111. 210. בגימטריה. 112. מסכים, נותן אישור. 115. מבצע טיהור הגליל העליון המערבי בימי מלחמת השחרור בסיוע חיל הים. 118. אותיות שוות בגימטריה 10. 119. אשת חבר הקיני. 120. מתאים גם להגדרה של 17 מאוזן.

מאונך:

1. תמה אני, תמיהני. 2. מלקוח, בז * המכת הראשונה במצרים. 3. מועד, יום-טוב. 4. פעולת חציית מים. 5. יחידת חבלה ישראלית, שאבדה בים בדרכה לסוריה במלחמת השחרור. 6. 26 בגימטריה. 7. מתחיל להידרדר בהליכותיו. 9. מגדולי החכמים בבבל מחקופת התלמוד. 10. חתך עצים * מגש. 11. הצלע הארוכה במשולש ישר-זווית (הפוך). 12. שלח כדור מרובה * צף במים, משמש בעיקר למעגן אוניות. 13. מקום מרעה. 14. נוטר * ירק, שלח רוק מפיו. 16. אנייה-צי בריטית שהופעלה בצי המלחמה המצרי. 18. אמצעי להשטת אניה ע"י הרוח. 19. שביל, נתיב. 20. אניה קרבית של צי המלחמה הישראלי, לפני קום המדינה * הדר, הוד. 21. שהולך ללא נעליים. 22. מקל * ספינת משמר מצרית ב-1948, תוצרת מצרית. 23. פלצור. 24. כלי הקשה (כתיב חסר) * שתיה קלה. 25. התו הראשון (הפוך). 26. בננה. 27. שמא, אולי. 28. מאמצעי התקשורת. 34. רוב נכסים (כתיב חסר). 35. מכשיר למדידת עצמת האור * כינוי גוף לנקבה. 37. נביחת הכלב. 38. סירת דיג (ר"ת). 41. רסיסי לילה. 43. שוכן, גר. 45. ראש המשפחה. 46. שבחו, קלסו * מבצע ניתוק מסילת הברזל עזה-מצרים בסיוע חיל הים בשנת 1948. 48. עבורו. 49. ממפקדי חיל הים הראשונים (ש"מ) * מקל. 50. "אני אוסר!" 51. מבצע רב הקפי בו סיוע חיל הים בכיתור הכוח המצרי, בימי מלחמת הקוממיות * אדם, אנוש. 52. המוט בספינה * סרוב. 53. קורה * הגה כפה. 56. כנויו הידוע של דב מגן, ממדריכי הפל"מ הראשונים * זע, נע, זז. 59. משמש לסתימת בקבוקים * ספינת משמר, מהראשונות בחיל הים. 61. הניף אל על. 62. משרת משה בנעוריו (שם מלא). 63. דור רביעי. 66. בור לשאיבת מים * וכן הלאה (ר"ת). 70. המדריך הראשון בפל"מ, משרידי כ"ג יורדי

תחרות "הנהג הזהיר" 1974 בחיל-הים

ביום רביעי 20 מרץ נערך טקס חלקות הפרסים לזוכים בתחרות "הנהג הזהיר" בחיל. הטקס נערך בבה"ד ח"י בהשתתפות נהגי החיל. האחראי על התחרות, סרן ג. מספר: התחרות נערכה בין התאריכים 15.1.74 - 15.2.74. במסגרת התחרות נבדקו כל הרכבים בחיל ע"י חוליות פקוח של החיל במגמה לוודא תקינות הרכב, הופעת הנהג וכו'. החוליות הורכבו מאנשי מחכ"א 2 וציוד/5 כדי לוודא בדיקה מקצועית-טכנית של הרכב. ע"מ לוודא השתתפות מירבית של הנהגים והחדרת התחרות לתודעתם הפצנו פלקטים מתאימים ליחידות, שלחתי מכתב אישי לכל נהג וכן מכתבים לכל מפקדי היחידות. נהג שנתגלה ליקוי ברכבו או בהופעתו הצבאית הוצא מהתחרות. הפרסים חולקו בתום המבצע ל-130 נהגים בחיל, וכללו: מדליונים של ח"י, מחזיקי מפתחות ופרסים שהוקצבו מטעם הוועד למען החייל. בין הפרסים מטעם ול"ח: משחקים, טרנזיסטורים, אולרים, מי-קולון, מכונות-גילוח. סבורני שהתחרות השיגה את מטרתה גם לטווח ארוך יותר, ונקווה שנוכל להיווכח בכך בתקופה הקרובה עם ירידת מספר הדוח"ות שיוגשו נגד נהגינו.

"מפגש אמנים"

בבסיס אילת

במסגרת ציון "יום אילת" נערך ב-4 מרץ במספנת בסיס אילת מפגש אמנים שאורגן ע"י הטלוויזיה הישראלית בשיתוף ענף הווי ובידור וחינוך חיל-הים. המפגש שארך כשלוש שעות, צולם בשני חלקים. העבודה הרבה שהושקעה ע"י המארגנים והמארחים - אנשי המספנה, הוכיחה את עצמה בהצלחה הערב. במופע נכחו מלבד חיילי חיל-הים אורחים מפיקוד מרכז וחיל האוויר.

חלקו הראשון של המפגש הונחה ע"י הזמר-קיינן דודו דותן. המופע כלל אמנים מתנדבים מחו"ל, כוכבים ישראלים ותצוגת אופנה שהודגמה ע"י דוגמנים ודוגמניות מ"משכית". בין אמני החוץ בלטו צמד אקרובטים אוסטרלי השייך למועדון "כליף". בין הכשרונות הישראלים יכולנו לראות את מירי אלוני ש"כולם קוראים לה מותק", להקת פיקוד מרכז ולהקת בני הנוער של אילת.

חלקו השני של המפגש הונחה ע"י השחקן והזמר שמעון ישראלי שהגיש מערכון משעשע בפני המוני החיילים שחזו בהופעה. מחיאות-כפיים סוערות צברו לזכותם גם שאר האמנים: רותי נבון, חנן יובל, נירה גל, שלישיית החלונות הגבוהים (שמוליק, ג'וזי וואלי), ולהקת חיל הים. כדאי גם לציין את התזמורת בניצוחו של אלכס ווייס שליוותה את האמנים בשני חלקי המפגש.

צלם דף השער: משה שטינברגר
צלם דף שער פנימי: עודד עגור.

